

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 15. srpnja 2021.
(OR. en)

10857/21

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0201(COD)**

**CLIMA 187
ENV 522
AGRI 353
FORETS 39
ONU 66
CODEC 1096**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	15. srpnja 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 554 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 554 final.

Priloženo: COM(2021) 554 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.7.2021.
COM(2021) 554 final

2021/0201 (COD)
SENSITIVE*
UNTIL ADOPTION

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2021) 554 final} - {SWD(2021) 551 final} - {SWD(2021) 609 final} -
{SWD(2021) 610 final}

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Komunikacijom o europskom zelenom planu¹ pokrenuta je nova strategija rasta EU-a kojom se EU nastoji pretvoriti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom. Njome se ponovno potvrđuje ambicija Komisije da poveća svoje klimatske ciljeve kako bi Europa postala prvi klimatski neutralan kontinent do 2050. Nadalje, nastoji se zaštititi zdravlje i dobrobit građana od rizika i učinaka povezanih s okolišem. Nužnost i vrijednost europskog zelenog plana samo su se povećale s obzirom na vrlo teške posljedice pandemije bolesti COVID-19 na zdravlje i gospodarsku dobrobit građana Unije.

Borba protiv klimatskih promjena problem je koji je potrebno hitno riješiti. U skladu sa znanstvenim nalazima u posebnom izvješću Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) potrebno je postići globalnu nultu neto stopu emisija CO₂ oko 2050., a neutralnost za sve ostale stakleničke plinove kasnije tijekom stoljeća. EU mora zbog tog hitnog problema pojačati svoje djelovanje i pokazati globalno vodstvo tako što će do 2050. postati klimatski neutralan. Taj je cilj utvrđen u Komunikaciji „Čist planet za sve” – Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo².

Na temelju sveobuhvatne procjene učinka u Komunikaciji Komisije od 17. rujna 2020. pod nazivom „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.”³ predlažu se povećanje ambicija EU-a i sveobuhvatan plan za povećanje obvezujućeg cilja Europske unije za 2030. da na odgovoran način smanji neto emisije za najmanje 55 %. Povećanjem ambicija za 2030. sada se pruža sigurnost oblikovateljima politika i ulagačima kako se odluke donesene u narednim godinama ne bi ograničile na razine emisija koje nisu u skladu s ciljem EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan. Cilj za 2030. u skladu je s ciljem Pariškog sporazuma da se porast globalne temperature zadrži na razini znatno manjoj od 2 °C i da ga se nastoji zadržati na 1,5 °C.

U komunikaciji se predlažu prelazak na stroži doprinos sektora LULUCF-a i, kao daljnji korak, kombiniranje emisija stakleničkih plinova koji nisu CO₂ iz poljoprivrede s onima iz sektora korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva, čime bi se stvorio novouređeni sektor zemljišta (što bi obuhvaćalo emisije i uklanjanja iz poljoprivrede, šumarstva i drugog korištenja zemljišta). Time se mogu promicati sinergije u mjerama ublažavanja na temelju zemljišta i omogućiti integriranije oblikovanje te provedba politike na nacionalnoj razini i razini EU-a. Analiza na kojoj se temelji komunikacija pokazuje da bi zemljišni sektor imao potencijal postati klimatski neutralan do oko 2035. na troškovno učinkovit način, što bi dovelo do toga da uklanjanje CO₂ bude veće od emisija stakleničkih plinova.

Europsko vijeće poduprlo je novi obvezujući cilj EU-a za 2030. na sastanku u prosincu 2020⁴. Pozvalo je i Komisiju da „procijeni kako svi gospodarski sektori mogu na najbolji način pridonijeti cilju za 2030. i da podnese potrebne prijedloge popraćene dubinskim ispitivanjem gospodarskih i socijalnih učinaka te učinaka na okoliš na razini država članica, tako da uzme u obzir nacionalne energetske i klimatske planove te preispita postojeće fleksibilnosti”.

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2018) 773 final.

³ COM(2020) 690 final.

⁴ Zaključci Europskog vijeća od 10. i 11. prosinca 2020., EUCO 22/20 CO EUR 17 CONCL 8.

U tu svrhu, u **europskom zakonu o klimi** cilj klimatske neutralnosti EU-a postaje pravno obvezujuć i povećavaju se ambicije za 2030. postavljanjem cilja o smanjenju neto emisija za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na 1990.

Kako bi Komisija postupala u skladu s europskim zakonom o klimi i ostvarila tu povećanu razinu ambicije za 2030., preispitala je postojeće zakonodavstvo o klimi i energiji za koje se očekuje da će se njime smanjiti emisije stakleničkih plinova za 40 % do 2030. i za 60 % do 2050.

Taj zakonodavni paket za ostvarivanje cilja od 55 % (*Fit for 55*), kako je najavljeno u Komisijinu planu za postizanje klimatskog cilja, najsveobuhvatnija je temeljna sastavnica nastojanja da se provede novi ambiciozni klimatski cilj za 2030., a svi gospodarski sektori i politike morat će dati svoj doprinos.

Početni regulatorni okvir za sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF), kako je utvrđeno Uredbom (EU) 2018/841, donesen je 2018. i obuhvaća emisije i uklanjanja CO₂ te emisije stakleničkih plinova CH₄ i N₂O od gospodarenja zemljištem, šumama i biomasom u razdoblju od 2021. do 2030. Njime se pridonosi prethodnom cilju smanjenja emisija Unije od najmanje 40 % do 2030. u odnosu na 1990. tako što se osigurava da zbroj ukupnih emisija ne premašuje zbroj ukupnih uklanjanja koji se ostvario u sektoru nakon primjene pravila za obračun i fleksibilne mogućnosti u sektoru „raspodjele tereta” (ili ESR-a) utvrđene Uredbom (EU) 2018/842.

Prijedlogom izmjene Uredbe (EU) 2018/841 u sklopu paketa za ostvarivanje cilja od 55 % nastoji se ojačati doprinos sektora LULUCF-a većoj općoj klimatskoj ambiciji za 2030. U tu svrhu, prijedlogom se: utvrđuje opći cilj Unije za uklanjanje neto stakleničkih plinova u sektoru LULUCF-a na 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ do 2030., ojačava obveza država članica da podnesu integrirane planove za ublažavanje za zemljišni sektor i poboljšava zahtjeve praćenja digitalnim tehnologijama, usklađuju ciljevi s povezanim političkim inicijativama u području bioraznolikosti i bioenergije, utvrđuje cilj klimatske neutralnosti Unije za 2035. u zemljišnom sektoru (čime se kombinira sektor LULUCF-a i poljoprivredni sektor bez CO₂), i obvezuje Komisiju da do 2025. podnese prijedloge za nacionalne doprinose cilju za 2035.

Predloženom izmjenom uvode se samo manje, nematerijalne promjene u regulatorni okvir LULUCF-a za prvo razdoblje usklađenosti, tj. od 2021. do 2025. S druge strane, do značajnih promjena dolazi s početkom drugog razdoblja usklađenosti, od 2026. do 2030. Kako bi se pojednostavnila provedba i usklađenost, pravila za obračun zemljišta inspirirana Kyotom više se neće primjenjivati nakon 2025., a fleksibilna mogućnost između LULUCF-a i sektora „raspodjele tereta” prilagodit će se u skladu s europskim zakonom o klimi. Opći cilj Unije za neto uklanjanja stakleničkih plinova od 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ raspodijelit će se među državama članicama kao godišnji nacionalni ciljevi za razdoblje od 2026. do 2030., a temeljit će se na emisijama i uklanjanjima prijavljenima u inventarima stakleničkih plinova i područjima zemljišta kojima se gospodari. Uvest će se novi sustav upravljanja usklađenošću s ciljevima i prilagodit će se mehanizam fleksibilne mogućnosti korištenja zemljišta kojim se rješava rizik neusklađenosti država članica. Od 2031. nadalje područje primjene uredbe proširit će se i na emisije koje nisu CO₂ iz poljoprivrednog sektora, čime će se po prvi put pokriti cijeli okvir zemljišnog sektora jednim instrumentom klimatske politike.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Klimatski i energetska paket za ostvarivanje cilja od 55 % sveobuhvatan je korak u reformi zakonodavstva Unije kako bi ga se uskladilo s većim klimatskim ambicijama EU-a. Sve inicijative u paketu međusobno su usko povezane.

Ovim zakonodavnim prijedlogom nadopunjuju se prijedlozi iz paketa i održava se dosljednost s:

- (a) revizijom Direktive 2003/87/EZ o sustavu EU-a za trgovanje emisijama (ETS)⁵;
- (b) Uredbom (EU) 2018/842 o raspodjeli tereta⁶;
- (c) izmjenom Direktive (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora⁷ kako bi se provela ambicija novog klimatskog cilja za 2030.

Postoje i snažne veze s drugim inicijativama Komisije o zaštiti i poboljšanju uklanjanja ugljika na temelju prirodnih postupaka, poboljšanju otpornosti šuma EU-a na klimatske promjene, obnavljanju degradiranog zemljišta i ekosustava, ponovnoj uspostavi močvarnog područja tresetišta i promicanju biogospodarstva, uključujući upotrebu trajnih drvnih proizvoda, uz potpuno poštovanje ekoloških načela kojima se potiče bioraznolikost:

- a) strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.⁸;
- b) strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav⁹;
- c) [strategija EU-a za šume¹⁰];
- d) [ciljevi EU-a za obnovu prirode]¹¹;
- e) strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama¹²;
- f) strategija EU-a za smanjenje emisija metana¹³;
- g) [strategija EU-a za tlo¹⁴];
- h) održivo biogospodarstvo za Europu¹⁵;
- i) akcijski plan za kružno gospodarstvo za čišću i konkurentniju Europu¹⁶;
- j) akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja¹⁷;

⁵ Direktiva 2003/87/EZ od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

⁶ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

⁷ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

⁸ COM(2020) 380 final.

⁹ COM/2020/381 final.

¹⁰ [...]

¹¹ [...]

¹² COM/2021/82 final.

¹³ COM/2020/663 final.

¹⁴ [...]

¹⁵ COM/2018/673 final

¹⁶ COM/2020/98 final.

k) dugoročna vizija EU-a za ruralna područja¹⁸.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlozi iz paketa za ostvarivanje cilja od 55 % trebali bi biti dosljedni sa svim mjerama i politikama EU-a te bi trebali služiti kao pomoć EU-u da ostvari povećani cilj za 2030. te uspješnu i pravednu tranziciju prema cilju klimatske neutralnosti do 2050., kako je Komisija navela u Komunikaciji o europskom zelenom planu. Kao takva, ova je inicijativa povezana s mnogim drugim područjima politike, uključujući vanjske politike Unije.

Komisija poboljšava svoje smjernice za bolju regulativu i pomoćne alate da sve inicijative EU-a budu u skladu sa zelenom prisegom i „ne nanese štetu”.

Instrument tehničke potpore služi kao potpora državama članicama u osmišljavanju i provedbi reformi. Potpora se pruža na zahtjev i obuhvaća širok raspon područja politike, uključujući planove za oporavak i otpornost, zelenu tranziciju i pitanja povezana s LULUCF-om.

Sektor LULUCF-a povezan je sa svim ekosustavima i gospodarskim aktivnostima koje se oslanjaju na zemljište i usluge koje proizlaze iz njega. Stoga Uredba LULUCF predstavlja sinergije s drugim politikama EU-a koje obuhvaćaju aktivnosti povezane sa zemljištem, uglavnom zajedničkom poljoprivrednom politikom¹⁹, politikama zaštite okoliša i energetske politikom, osobito u odnosu na energiju iz obnovljivih izvora.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova ovog prijedloga članak 192. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). U skladu s člankom 191. i člankom 192. stavkom 1. UFEU-a Europska unija pridonosi, među ostalim, ostvarenju sljedećih ciljeva: očuvanju, zaštiti i poboljšanju kvalitete okoliša, promicanju mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih, odnosno svjetskih problema okoliša, a osobito borbi protiv klimatskih promjena.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Klimatske promjene prekogranični su problem koji se ne može riješiti mjerama samo na nacionalnoj ili lokalnoj razini. Djelovanje u području klime mora se koordinirati na europskoj razini i, ako je to moguće, na globalnoj razini. Djelovanje EU-a opravdano je na temelju načela supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. Europska unija od 1992. radi na razvoju zajedničkih rješenja i poticanju globalnih mjera za suzbijanje klimatskih promjena. Konkretnije, djelovanjem na razini EU-a omogućit će se troškovno učinkovito ostvarivanje ciljeva smanjenja emisija do 2030. i dugoročno, a ujedno osigurati pravednost i ekološki integritet. Člancima od 191. do 193. UFEU-a potvrđuju se i određuju nadležnosti EU-a u području klimatskih promjena.

Povećanje cilja za smanjenje emisije stakleničkih plinova u EU-u do 2030. utjecat će na većinu, ako ne i na sve, sektore u okviru gospodarstva EU-a. Za povećanje tog cilja mogu nadalje biti potrebni odgovori politike u mnogim područjima, uključujući područja izvan politike klime, šumarstva i korištenja zemljišta. Djelovanja država članica u okviru Uredbe o LULUCF-u čvrsto su povezana s drugim politikama, posebice s poljoprivredom, bioraznolikošću i zaštitom staništa, prilagodbom te energetske politikom zbog aspekata

¹⁷ COM/2021/400 final.

¹⁸ COM/2021/[345] final.

¹⁹ COM/2018/392 final.

energije iz obnovljivih izvora. Međuovisnosti različitih uključenih politika imaju međunacionalni utjecaj, ciljevi smanjenja emisija i uklanjanja određuju se po državi članici, a načela na temelju kojih će države članice izvješćivati o svojim postignućima i mjeriti napredak u postizanju pojedinačnih ciljeva EU-a u cjelini utvrđena su Uredbom (EU) 2018/1999²⁰. Djelovanje na razini EU-a neophodno je i koordinirane politike EU-a imaju mnogo veće šanse dovesti do istinske transformacije prema klimatski neutralnom gospodarstvu do 2050.

- **Proporcionalnost**

Ovaj je prijedlog u skladu s načelom proporcionalnosti jer ne prelazi ono što je potrebno za postizanje EU-ova cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova za razdoblje od 2021. do 2030. na troškovno učinkovit način, ujedno osiguravajući pravednost i ekološki integritet.

Europskim zakonom o klimi utvrđuje se obvezujući klimatski cilj Unije za 2030. za domaće smanjenje neto emisija stakleničkih plinova do 2030. za najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. Ovim prijedlogom obuhvaća se velik dio tih emisija stakleničkih plinova i revidira se Uredba o LULUCF-u kako bi se postigao taj cilj.

- **Odabir instrumenta**

Ciljevi ovog prijedloga najbolje se mogu postići izmjenom postojeće Uredbe o LULUCF-u, uvođenjem promjena u uspostavljeni zakonodavni okvir kako bi se postigla veća klimatska ambicija Unije i osiguravanjem izravne i jedinstvene primjene odredbi u cijeloj Uniji u isto vrijeme.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Uredba o LULUCF-u stupila je na snagu 2018., ali se primjenjuje od početka 2021., pa su do sada učinjeni samo prvi koraci u pripremi za njezinu provedbu, a tim su se aktivnostima istaknuli određeni problemi u provedbi. Osobito, analizom integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova (NECP-ovi)²¹ koje su podnijele države članice krajem 2019. pokazalo se da se sa sektorom LULUCF-a ne postupa kao s integriranom komponentom klimatskih strategija država članica. Procesom uspostave referentnih razina za šume za svaku državu članicu otkriveni su problemi koji stoje iza provedbe tog složenog pravila za obračun, a aktivnostima izgradnje kapaciteta za potporu velikom broju država članica u pripremanju za provedbu Uredbe o LULUCF-u došli su do izražaja problemi koji stoje iza nedostataka u nacionalnim sustavima praćenja i izvješćivanja.

- **Savjetovanja s dionicima**

Početna procjena učinka objavljena je radi povratnih informacija 29. listopada 2020. u trajanju od četiri tjedna i primljeno je ukupno 93 odgovora. Nadalje, kako bi Komisija prikupila dokaze i osigurala veću transparentnost, organizirala je javno savjetovanje za svaki

²⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

²¹ COM/2020/564 final, <https://europa.eu/!xc64CH>

prijedlog od 13. studenoga 2020. do 5. veljače 2021. U savjetovanju o reviziji Uredbe o LULUCF-u sudjelovalo je 235 ispitanika. To ukazuje na sklonost ambicioznijim ciljevima uklanjanja za sektor LULUCF-a, opciju koju je odabralo 45 % ispitanika (uglavnom akademska zajednica, građani EU-a i nevladine organizacije). Na drugom mjestu nalazili su se integrirani ciljevi za zemljišni sektor koje je odabralo 35 % ispitanika, i to uglavnom iz privatnog sektora. Jačanje fleksibilne mogućnosti uz ESR bila je najpoželjnija opcija među 20 % ispitanika, uglavnom javnim tijelima. Detaljan sažetak povratnih informacija o početnoj procjeni učinka i rezultata javnog savjetovanja navedeni su u Prilogu 2. procjeni učinka uz ovaj prijedlog.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Kvantitativna procjena gospodarskih i društvenih učinaka te učinaka na okoliš temelji se na integriranom gospodarskom modeliranju korištenja zemljišta IIASA-e s modelima GLOBIOM i G4M. U okviru scenarija politike (MIX) uzimaju se u obzir mogući zahtjevi za biomasu iz drugih sektora i slijede se pretpostavke scenarija 1.5TECH dugoročne strategije EU-a^{22,23}. Scenarijem MIX predviđa se da će neto ponor LULUCF-a do 2030. biti na sličnim razinama kao u razdoblju od 2016. do 2018. Učinak posebnih mjera za smanjenje emisija ili povećanih uklanjanja modeliran je krivuljama graničnih troškova smanjenja emisija. Ta je analiza pokazala da se znatna povećanja ponora u tlu mogu postići uz relativno niske troškove (5–10 EUR/tona CO₂). Pokazala je i da su za troškovno učinkovita smanjenja emisija potrebna djelovanja u okviru svih načina korištenja zemljišta, kao što su poboljšano gospodarenje šumama, pošumljavanje, izbjegnuto krčenje šuma za šumsko zemljište, ostavljanje zemljišta na ugaru na organskim tlima i poboljšane strategije upravljanja zemljištem pod usjevima na poljoprivrednom zemljištu.

Informacije o doprinosu sektora LULUCF-a zelenom planu dobivene su ugovorom o uslugama koji je sklopio konzorcij vanjskih stručnjaka, a koji se među ostalim zadacima usredotočio na probleme, ciljeve i opcije revizije Uredbe o LULUCF-u i analizu izvješća koja su dostavile države članice prema Odluci o LULUCF-u (529/2013).

Dodatne informacije prikupljene su brojnim vanjskim studijama, kao što su studija usklađenosti LULUCF-a, izgradnja kapaciteta za inventar stakleničkih plinova, pilot-studija o sekvestraciji ugljika itd.

- **Procjena učinka**

Procjene učinka različitih inicijativa temelje se na scenarijima integriranog modeliranja koji odražavaju interakciju različitih instrumenata politike o gospodarskim subjektima kako bi se osigurala komplementarnost, usklađenost i djelotvornost u postizanju klimatskih ambicija za 2030. i 2050.

Procjenom učinka koja je priložena ovom prijedlogu nadopunjuje se analiza provedena u procjeni učinka iz 2020. kojom se podupire Plan za postizanje klimatskog cilja do 2030. Time je nastala analitička osnova za utvrđivanje cilja smanjenja neto emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na 1990., cilja klimatske neutralnosti u zemljišnom sektoru za 2035. i cilja klimatske neutralnosti na razini Unije do 2050.

²² [COM\(2018\) 773 final](#): Čist planet za sve – Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo.

²³ [Dubinska analiza uz Komunikaciju Komisije COM\(2018\) 773](#).

Nadalje, procjena učinka koja je priložena ovom prijedlogu pripremljena je i razvijena u skladu s važećim smjernicama za bolju regulativu i preporukama Odbora za nadzor regulative, koji je 19. travnja 2021. izdao pozitivno mišljenje sa zadržkama. Preporučena poboljšanja koje je predložio Odbor razmotrena su u konačnoj verziji.

Problemi i ciljevi

Procjenom učinka utvrdila su se tri glavna problema, s odgovarajućim pokretačima i ciljevima.

Prvi je problem to što se uklanjanja ugljika u zemljišnom sektoru posljednjih godina smanjuju: zbog povećanih stopa sječe povezanih s potražnjom drva i starenjem šuma, kontinuiranim emisijama iz organskog tla, prirodnim katastrofama te nedostatkom politika i financijskih poticaja. Stoga je prvi cilj ovog prijedloga zaustaviti i preokrenuti taj trend, u skladu s ambicijom da se do 2035. postigne klimatski neutralni zemljišni sektor.

Drugi je problem nedovoljna integracija zemljišnog sektora u klimatske politike jer poljoprivredni sektor i sektori LULUCF-a nemaju integrirani cilj, obuhvaćeni su dvama različitim zakonodavstvima i povezani su pravilima o fleksibilnim mogućnostima koja predstavljaju određena ograničenja. Odgovarajući cilj jest osigurati pravedan, fleksibilan i integriran okvir klimatske politike za poticanje učinkovitog oblikovanja i provedbe politike te poboljšati troškovno učinkovite i sinergijske mjere ublažavanja u zemljišnom sektoru. To je od posebne važnosti s obzirom na veliki potencijal za povećanje sinergija između mjera za ublažavanje klimatskih promjena i mjera zaštite okoliša povezanih s upravljanjem zemljištem, kako u područjima poljoprivrede i šumarstva, tako i u prirodnim i poluprirodnim područjima. Obnova ekosustava bogatih ugljikom, kao i održiva upotreba tlâ i šuma pridonijet će rješavanju klimatske krize i krize bioraznolikosti.

Treći je problem što pravila za obračun, praćenje i izvješćivanje kako su utvrđena u aktualnoj Uredbi o LULUCF-u predstavljaju probleme u provedbi: osobito, proces utvrđivanja referentnih razina za šume pokazao se opterećujućim i još uvijek postoje mnogi nedostaci u točnosti procjena LULUCF-a. Taj problem odgovara cilju pojednostavnjenja pravila za obračun i iskorištavanja prilika koje su nastale postojećim tehnologijama za praćenje zemljišta i skupovima podataka za bolje praćenje klimatskih učinaka sektora LULUCF-a.

Opcije politike

Nakon te analize i elemenata navedenih u Komunikaciji o povećanju klimatskih ambicija Europe za 2030. u procjeni učinka opisane su tri opcije.

Prvom opcijom razmatraju se alternativni načini za oblikovanje nacionalnih ciljeva za LULUCF, pod pretpostavkom da ne postoji kanal fleksibilnih mogućnosti između sektora LULUCF-a i sektora ESR-a. Jedan od predloženih načina za to uključuje pojednostavnjenje referentne vrijednosti za obračun za šumsko zemljište kojim se gospodari primjenom povijesnog prosjeka umjesto referentne razine za šume. Drugi način uključuje uspostavljanje jedinstvenog cilja uklanjanja na temelju svih emisija i uklanjanja prijavljenih u inventaru te njegova raspodjela među državama članicama prema nedavnim emisijama i uklanjanjima te prema površini zemljišta kojim se gospodari; cilj EU-a uspostavljen je u skladu s putanjom prema klimatski neutralnom zemljišnom sektoru do 2035.

Drugom opcijom isto se uspostavlja jedinstveni cilj uklanjanja na temelju prijavljenih emisija i uklanjanja, ali predlaže se niži cilj EU-a za 2030. koji odgovara nedavnim rezultatima

sektora LULUCF-a (tj. prosjek 2016.–2018.); dodavanjem mogućnosti za stvaranje jedinica emisija u okviru LULUCF-a za usklađenost s ciljevima ESR-a, ovom opcijom stvaraju se poticaji za premašivanje ciljeva za LULUCF i potencijalno dostizanje razine uklanjanja u skladu s putanjom prema klimatski neutralnom zemljišnom sektoru do 2035.

Treća opcija kombinacija je emisija iz poljoprivrednog sektora te emisija i uklanjanja iz sektora LULUCF-a u jednom stupu „zemljišnog sektora”, a ima tri elementa: proces planiranja kako bi se osigurala klimatska neutralnost na temelju zemljišta do 2035., nacionalni obvezujući ciljevi za zemljišni sektor do 2030. i nacionalni obvezujući ciljevi za zemljišni sektor do 2035.

Najpoželjnija opcija sastoji se od kombinacije pojednostavnjenih i ambicioznijih nacionalnih ciljeva za LULUCF do 2030. (kao u opciji 1.2 ili opciji 2., ovisno o ciljevima prema ESR-u) radi klimatske neutralnosti na temelju zemljišta do 2035. za cijeli EU. Najpoželjnija opcija uključuje i proces planiranja za ublažavanje na temelju zemljišta, nacionalne zemljišne ciljeve za 2035. koji će se utvrditi u kasnijoj fazi te proširene zahtjeve praćenja i izvješćivanja.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

U skladu sa zalaganjem Komisije za bolju regulativu Prijedlog je pripreman transparentno i u stalnoj suradnji s dionicima.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se poštuju temeljna prava i načela koja su posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima²⁴. Njime se posebno pridonosi cilju visoke razine zaštite okoliša u skladu s načelom održivog razvoja iz članka 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Utjecaj na proračun za države članice povezan je s mogućnošću trgovanja viškovima pri premašivanju ciljeva te s potrebom visokokvalitetnog praćenja i izvješćivanja u sektoru LULUCF-a, uključujući npr. ponovnu upotrebu programa EU-a (npr. Copernicus) i izvora podataka koji se već primjenjuju za druge politike.

Ovim se prijedlogom 2025. predviđa sveobuhvatno preispitivanje nacionalnih podataka o inventaru koje su države članice dostavile u skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1999 („Uredba o upravljanju”). Preispitivanjem će se Komisiji omogućiti da odredi godišnje ciljeve za LULUCF država članica za razdoblje od 2026. do 2030. na temelju prosjeka emisija stakleničkih plinova svake države članice tijekom 2021., 2022. i 2023. Preispitivanjem će se ažurirati i put raspodjele emisija za 2030. za ESR i revidirati godišnje dodjele sredstava za razdoblje od 2026. do 2030. Nadalje, 2027. će se održati sveobuhvatno preispitivanje u svrhu usklađenosti predviđeno Uredbom o upravljanju. Za takve će zadatke biti potrebna potpora vanjskog izvođača po procijenjenoj cijeni od 2 milijuna EUR za svako preispitivanje (2025., 2027.).

Bit će potrebno i sekundarno zakonodavstvo kojim se utvrđuju detaljna pravila povezana s LULUCF-om u registru Unije te praćenje i izvješćivanje o emisijama i provjeravanje izvješća o usklađenosti. Za provedbu će biti potrebni složeni informatički razvoji u registru Unije radi rješavanja novih vrsta emisijskih jedinica povezanih s fleksibilnom mogućnošću LULUCF-a i ESR-a i novi operatori (države članice).

²⁴ SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

Nadalje, nakon promjene mehanizma izvješćivanja i usklađenosti 2026. za provedbu će biti potrebno unaprijeđeno i poboljšano praćenje preko Europske agencije za okoliš i povezanih podatkovnih usluga u okviru programa Copernicus.

Utjecaji na proračun EU-a prikazani su u priloženom zakonodavnom financijskom izvještaju. Odluke o razvoju i nabavi u području informatičke tehnologije podlijegat će prethodnom odobrenju Odbora Europske komisije za informacijsku tehnologiju i kibersigurnost.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Transparentno i redovito izvješćivanje o obvezama država članica zajedno s opsežnim provjerama usklađenosti temeljni su elementi kojima se osigurava napredak u ostvarivanju obveza EU-a za dugoročno smanjenje emisija. Inicijativa se oslanja na proces koji se temelji na integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima te pouzdanom okviru transparentnosti za emisije stakleničkih plinova i druge informacije o klimi iz Uredbe (EU) 2018/1999 o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime. Komisija će, među ostalim, informacije koje su dostavile države članice u skladu s Uredbom o upravljanju upotrijebiti kao osnovu za redovitu procjenu napretka. To uključuje informacije o emisijama stakleničkih plinova, politikama i mjerama, predviđanjima i prilagodbi. Komisija će se tim informacijama služiti i za preglede aktivnosti u području okoliša i praćenje programâ djelovanja za okoliš. Informacije dobivene od država članica mogu se dopuniti sustavnim praćenjem stanja atmosfere terenskim ispitivanjem, ali i daljinskim istraživanjem kao što je ono koje omogućuje sustav Copernicus.

Uvođenjem cilja EU-a za smanjenje neto emisija na temelju podataka navedenih u inventarima stakleničkih plinova poboljšana kvaliteta praćenja i izvješćivanja o emisijama i uklanjanjima u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva postaje sve važnija. Usklađenost s drugim politikama EU-a koje se isto tako oslanjaju na praćenje zemljišta, kao što su zajednička poljoprivredna politika, politike bioraznolikosti i Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, isto je od velikog značaja te dovodi do važnih administrativnih i troškovnih sinergija. Zahvaljujući napretku u tehnologijama praćenja zemljišta, postoje brojne mogućnosti pravodobnog i povoljnog praćenja prenamjene zemljišta (npr. pristupima koji se temelje na daljinskom istraživanju, među ostalim sa satelitâ Copernicus Sentinel ili komercijalno dostupnih usluga). Takvim pravodobnim digitalnim geopodacima koji pokrivaju čitavi EU ne samo da će se olakšati izvješćivanje o stakleničkim plinovima, nego će se i usmjeriti mjere ublažavanja na područja s najvećim potencijalom za smanjenje emisija te će se općenito omogućiti djelovanje za zaštitu okoliša, bioraznolikost, zaštita prirode i planiranje korištenja zemljišta. Unaprjeđenje pristupa praćenju u Uredbi o LULUCF-u, čime se uvode jednaki uvjeti za sve države članice s obzirom na primjenu usporedivih i standardiziranih pristupa u skladu s raspoloživim alatima i tehnologijama, stoga je od velike važnosti i time će se osigurati donošenje najboljih praksi za praćenje.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Najvažnije promjene u pravnom okviru LULUCF-a koje pridonose postizanju veće klimatske ambicije Unije odnose se na sljedeće članke:

Članak 2. Područje primjene

Početno područje primjene kojim se utvrđuju „obračunske kategorije zemljišta” primjenjuje se samo za razdoblje od 2021. do 2025. u izmijenjenoj uredbi. Močvarna zemljišta kojima se gospodari obuhvaćena su okvirom izmjene za razdoblje od 2021. do 2025. samo za države

članice koje su do 31. prosinca 2020. obavijestile o namjeri da ih uključe (odabrale su samo dvije države članice).

Područje primjene za razdoblje od 2026. do 2030. temelji se izravno na prijavljenim emisijama i uklanjanjima za inventar stakleničkih plinova u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 i odražava točno kategorije izvješćivanja navedene u zajedničkom obrascu za izvješćivanje prema smjernicama UNFCCC-a za izvješćivanje (npr. tresetišta i vađenje treseta uključeni su u kategoriju izvješćivanja za močvarno zemljište).

Područje primjene kombiniranog korištenja zemljišta i poljoprivrednog sektora bez CO₂ od 2031. nadalje dodano je u posljednji stavak te isto tako odražava kategorije izvješćivanja navedene u zajedničkom obrascu za izvješćivanje.

Članak 4. Obveze i ciljevi

U izvornom članku 4. pojam „obveze” primijenjen je za izražavanje obveze bez određenog brojanog cilja. Novi članak 4. „Obveze i ciljevi” revidirat će se kako bi odražavao tri razdoblja:

Obveze za razdoblje od 2021. do 2025.

Prema postojećim pravilima države članice obvezuju se osigurati da emisije stakleničkih plinova ne prelaze uklanjanja, što se izračunava kao zbroj ukupnih emisija i ukupnih uklanjanja u obračunske kategorijama kako je definirano u području primjene (članak 2. stavak 1.); „pravilo o neutralnoj ili pozitivnoj bilanci”. Te obveze bit će ograničene samo na prvo razdoblje primjene izmijenjene uredbe, tj. od 2021. do 2025.

Ciljevi država članica za razdoblje od 2026. do 2030.

Za razdoblje od 2026. do 2030. cilj Unije bit će postavljen tako da do 2030. postigne neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ na temelju inventara stakleničkih plinova iz 2016., 2017. i 2018. Cilj Unije neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ raspodijelit će se među državama članicama kako bi se utvrdili obvezujući nacionalni ciljevi minimalnih neto uklanjanja koje treba postići do 2030. prema tablici u Prilogu II.a.

Zbog dvaju razmatranja poželjna je primjena nedavnih podataka. Prvo, početna točka putanje trebala bi biti što bliža razdoblju usklađenosti – to ima tehnički učinak kojim se otklanja potreba za postavljanjem referentne vrijednosti kao što je referentna razina za šume. Drugo, inventari iz LULUCF-a počevši od podnošenja 2023. prvi će biti obuhvaćeni uvjetima Uredbe o upravljanju, a time i višim standardom. Komisija će 2025. na temelju rezultata sveobuhvatnog preispitivanja prijavljenog inventara stakleničkih plinova donijeti provedbeni akt kojim će se za svaku državu članicu utvrditi godišnji ciljevi na temelju provjerenih emisija i uklanjanja iz 2021., 2022. i 2023.. Najnoviji preispitani podaci poslužit će stoga kao osnova za utvrđivanje putanje godišnjih ciljeva za razdoblje od 2026. do 2029. prema postizanju nacionalnih ciljeva neto uklanjanja za 2030.

Cilj za 2030. bit će početna točka razvoja u zemljišnom sektoru između 2030. i 2050. za postizanje klimatske neutralnosti u cijelom gospodarstvu i njime će se omogućiti praćenje napretka prema nultoj neto stopi emisija stakleničkih plinova do 2050.

Obveze o klimatskoj neutralnosti do 2035.

Od 2031. nadalje sektor LULUCF-a uključivat će emisije koje nisu CO₂ iz poljoprivrednog sektora, a izmijenjena uredba bit će usmjerena prema cilju postizanja klimatske neutralnosti u emisijama i uklanjanjima stakleničkih plinova u Uniji najkasnije do 2035., pri čemu će se smanjiti emisije na nultu neto stopu do tog datuma i ostvariti negativne emisije nakon toga. Države članice dužne su pridonijeti postizanju zajedničkog cilja i do lipnja 2024. u svojim ažuriranim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima objasniti kako taj

cilj namjeravaju postići. S obzirom na podnesene planove, Komisija će do kraja 2025. predložiti pojedinačne ciljeve država članica i mjere na razini EU-a za razdoblje nakon 2030. Pojedinačni ciljevi država članica nakon 2030. bit će predmet procjene učinka i novog zakonodavnog prijedloga.

Od 2036. nadalje u kombiniranom sektoru morat će se na temelju robusnog sustava certifikacije za uklanjanje ugljika ostvariti daljnja uklanjanja ugljika kako bi se uravnotežile preostale emisije u drugim sektorima. Na temelju tog okvira politike mogao bi se početi postupno kombinirati zemljišni sektor s drugim sektorima (izvan poljoprivrede) koji su iscrpili svoje mogućnosti smanjenja emisija ili koji su postigli, na primjer, smanjenje emisija veće od 90 %. Tako bi se očuvao poticaj za stalno povećanje uklanjanja ugljika u kombiniranim sektorima za razdoblje do 2050.

Članak 9. Obračun za drvene proizvode

Komunikacija **Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.** upućuje na inicijative povezane sa sekvestracijom ugljika i certifikacijom za uklanjanje ugljika koje bi se sve više trebale primjenjivati do 2030. Stoga je potrebno promicati takve nove poslovne modele za povećanje sekvestracije ugljika, dok u isto vrijeme korisnici zemljišta moraju uložiti potrebne napore kako bi izbjegli daljnje iscrpljivanje zaliha ugljika, osobito u tlu.

Prijedlogom će se uvesti eksplicitniji put prema novim proizvodima (građevinski materijali, vlakna/polimeri) i prilagoditi sadržaj članka da općenito obuhvati certifikaciju za uklanjanje/sekvestraciju ugljika, pri čemu će se kao primjer uzeti drvni proizvodi.

Članak 12. Opće fleksibilne mogućnosti

Prema izmijenjenoj uredbi države članice više neće moći „akumulirati” uklanjanja viškova na kraju razdoblja od 2021. do 2025. Međutim, izmjenom se osigurava raspodjela udjela uklanjanja viškova država članica na kraju razdoblja od 2021. do 2025. uspostavljenom mehanizmu fleksibilne mogućnosti u drugom razdoblju od 2026. do 2030. (vidjeti novo umetnuti članak 13.b).

Osim toga, države članice bit će obvezne izvješćivati o upotrebi prihoda od trgovanja te se očekuje da će te prihode ponovno uložiti u klimatske projekte.

Članak 13. Fleksibilna mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari

Područje primjene postojećeg članka 13. bit će ograničeno na obračunsko razdoblje od 2021. do 2025., pri čemu će ukupna raspoloživa fleksibilna mogućnost biti udio viška fleksibilne mogućnosti koji države članice nisu iskoristile u razdoblju od 2021. do 2025. na temelju članka 13.

Očekuje se višak nakon prvog razdoblja, s obzirom na to da su trenutačno neto uklanjanja u šumarstvu u velikim državama članicama znatno veća od donesenih referentnih razina za šume. Slijedom toga, gotovo sve države članice bogate šumama vjerojatno će ispuniti svoje obveze za razdoblje od 2021. do 2025. prema Uredbi o LULUCF-u bez potrebe za primjenom fleksibilne mogućnosti. Stoga je vjerojatno da bi znatan dio raspoložive fleksibilne mogućnosti ostao neiskorišten, što bi moglo opskrbiti novo uspostavljeni mehanizam za preraspodjelu svih naknada za neiskorišteno šumsko zemljište kojim se gospodari za države članice pogođene prirodnim nepogodama.

Osim toga, uklonit će se postojeća odredba koja se odnosi na posebnu fleksibilnu mogućnost za Finsku, a zamijenit će je članak 13.a u izmijenjenoj uredbi.

Članak 13.a Dodatne naknade

Slično članku 13., primjena ovog članka bit će ograničena na obračun u odnosu na prvo razdoblje usklađenosti, od 2021. do 2025., a glavna je motivacija za njegovo postojanje

izbjegavanje svih nejasnoća u tumačenju opsega posebne fleksibilne mogućnosti dodijeljene Finskoj.

Izmjenom će se odrediti iznos raspoložive naknade do 5 milijuna tona ekvivalenta CO₂, odnosno polovica postojećeg iznosa s obzirom na to da se primjenjuje samo do kraja 2025. Nadalje, naknada za šumsko zemljište za koje je prijavljeno da je pretvoreno u drugo zemljište bit će ograničena do kraja 2017. Naknada će se moći primjenjivati jedino u svrhu poštovanja obveza za razdoblje od 2021. do 2025., čime će se osigurati da se emisijske jedinice ne upotrebljavaju za trgovanje niti akumuliraju za drugo razdoblje od 2026. do 2030.

Članak 13.b Mehanizam fleksibilne mogućnosti za korištenje zemljišta za razdoblje od 2026. do 2030.

S obzirom na to da promjena prema nacionalnom cilju koji se temelji na izvješćivanju čini postojeće članke 10. (Prirodne nepogode) i 13. (fleksibilna mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari) od 2025. suvišnima, u izmijenjenoj uredbi za razdoblje od 2026. do 2030. uvodi se novi mehanizam fleksibilne mogućnosti s kojim će države članice lakše riješiti nesigurnosti sektora, osobito s obzirom na prirodne katastrofe. Djelovat će prema sličnim načelima kao i postojeći članak 13., no proširit će se područje primjene sa šumskog zemljišta na sva zemljišta relevantna za usklađenost s ciljevima. Mehanizmom bi se tada rješavalo svako neočekivano smanjenje neto uklanjanja u svim kategorijama zemljišta, ne samo šumama, zbog štetočina, požara i oluja, pod uvjetom da države članice dostave jasne dokaze u skladu s postojećim kriterijima (Prilog VI.).

Novi elementi (u usporedbi s izvornim člankom 13.) bit će sljedeći:

tijekom razdoblja od 2026. do 2030. jedinice iz mehanizma fleksibilne mogućnosti mogu se upotrijebiti za obuhvaćanje punog područja primjene između cilja i izvješćivanja u svakoj državi članici, ne samo za šumsko zemljište.

Pristup mehanizmu fleksibilne mogućnosti 2032. za razdoblje od 2026. do 2030. postavljen je na polovicu maksimalnog iznosa utvrđenog u Prilogu VII., tj. 178 milijuna tona ekvivalenta CO₂.

Svaki neiskorišteni iznos mogao bi se državama članicama ponovno dodijeliti odlukom Komisije i putem registra ako se u skladu s načelima iz Priloga VI. dokaže njihova potreba, posebno u odnosu na prirodne nepogode, i ako se premaše unaprijed definirane razine po državama članicama u Prilogu VII.

Članak 13.c Upravljanje ciljevima

S obzirom na kretanje prema nacionalnim godišnjim ciljevima za neto uklanjanja u razdoblju od 2026. do 2030. uvest će se načela slična onima koja postoje u okviru za usklađenosti iz Uredbe (EU) 2018/842 o raspodjeli tereta, kao što su kazne za neusklađenost od 8 % razlike do ciljne vrijednosti za 2030., s obzirom na naknadno određivanje cilja/raspodjele nakon 2030. Ako država članica ne ispuni svoj cilj za 2030. na kraju drugog razdoblja usklađenosti, unatoč mogućnosti prijenosa iz druge države članice i relevantnom udjelu mehanizma fleksibilne mogućnosti, razlika između cilja za 2030. i smanjenja neto emisija koji je stvarno postignut 2030. bit će dodana njezinu cilju utvrđenom za 2031.

Izmjena Uredbe (EU) 2018/1999

Razlog zašto je Uredba (EU) 2018/1999²⁵ izmijenjena zajedno s Uredbom (EU) 2018/841 jest to što uključuje pravila za praćenje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanjima stakleničkih plinova te za praćenje napretka država članica u postizanju ciljeva iz Uredbe (EU) 2018/841.

Izmjena članka 4. Uredbe (EU) 2018/1999 odražava u nacionalnim energetske i klimatskim planovima nacionalne ciljeve utvrđene za razdoblje od 2026. do 2030. te obvezu o neutralnosti klime do 2035. Izmjenom članka 38. omogućuje se sveobuhvatno preispitivanje nacionalnih podataka o inventaru 2025. kako bi se mogli utvrditi nacionalni godišnji ciljevi država članica u razdoblju od 2026. do 2030. Nadalje, izmjenom Priloga V. dijela 3. uvedene su mjere kojima se povećava točnost praćenja i izvješćivanja o emisijama i uklanjanjima stakleničkih plinova u sektoru LULUCF-a.

²⁵ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁶,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²⁷,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Pariški sporazum, donesen u prosincu 2015. na temelju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), stupio je na snagu u studenome 2016. („Pariški sporazum”). Njegove stranke postigle su dogovor da će zadržati povećanje globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razina u predindustrijskom razdoblju te uložiti napore u ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju.
- (2) Rješavanje klimatskih i ekoloških problema i postizanje ciljeva Pariškog sporazuma srž su Komunikacije o europskom zelenom planu koju je Komisija donijela 11. prosinca 2019.²⁸ Nužnost i vrijednost europskog zelenog plana samo su se povećale s obzirom na vrlo teške posljedice pandemije bolesti COVID-19 na zdravlje i gospodarsku dobrobit građana Unije.
- (3) Unija se obvezala do 2030. smanjiti neto emisije stakleničkih plinova u cjelokupnom gospodarstvu Unije za najmanje 55 % ispod razina iz 1990. u ažuriranoj nacionalno

²⁶ SL C [...], [...], str. [...].

²⁷ SL C [...], [...], str. [...].

²⁸ COM(2019) 640 final.

utvrđenoj obvezi smanjenja koja je podnesena Tajništvu UNFCCC-a 17. prosinca 2020.²⁹

- (4) Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰ Unija je u zakonodavstvo uključila cilj klimatske neutralnosti u cjelokupnom gospodarstvu do 2050. Tom se uredbom utvrđuje i obveza smanjenja neto emisija stakleničkih plinova (emisije nakon što se odbiju uklanjanja) na razini Unije za najmanje 55 % ispod razina iz 1990. do 2030. Očekuje se da će svi gospodarski sektori pridonijeti postizanju tog cilja, uključujući sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva. Doprinos neto uklanjanjima klimatskom cilju Unije za 2030. ograničen je na 225 milijuna tona ekvivalenta CO₂. U kontekstu Uredbe (EU) 2021/1119 Komisija je u odgovarajućoj izjavi potvrdila svoju namjeru da predloži reviziju Uredbe (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća³¹, u skladu s ambicijom povećanja neto uklanjanja ugljika na razine iznad 300 milijuna tona ekvivalenta CO₂ u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva do 2030.
- (5) Kako bi se pridonijelo većoj ambiciji smanjenja neto emisija stakleničkih plinova s najmanje 40 % na najmanje 55 % ispod razina iz 1990., za svaku državu članicu trebalo bi utvrditi obvezujuće godišnje ciljeve za neto uklanjanje stakleničkih plinova u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u razdoblju od 2026. do 2030. (analogno godišnjim emisijskim kvotama utvrđenima Uredbom (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća³²), čime bi se ostvario cilj neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ za Uniju u cjelini do 2030. U okviru metodologije koja se upotrebljava za utvrđivanje nacionalnih ciljeva za 2030. trebalo bi uzeti u obzir prosječne emisije i uklanjanja stakleničkih plinova iz 2016., 2017. i 2018. koje je prijavila svaka država članica te bi ta metodologija trebala odražavati trenutačne učinke ublažavanja u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva i udio svake države članice u području zemljišta kojim se gospodari u Uniji, uzimajući u obzir kapacitet države članice da poboljša svoj učinak u sektoru praksom upravljanja zemljištem ili prenamjenama zemljišta koje pogoduju klimi i bioraznolikosti.
- (6) Obavezujući godišnji ciljevi za neto uklanjanje stakleničkih plinova trebali bi se odrediti linearnom putanjom za svaku državu članicu. Putanja bi trebala započeti 2022., s prosjekom emisija stakleničkih plinova koje je ta država članica prijavila 2021., 2022. i 2023., a završiti 2030. s ciljem utvrđenim za tu državu članicu. Za države članice koje poboljšaju svoju metodologiju izračuna emisija i uklanjanja trebalo bi uvesti koncept tehničkih ispravaka. Cilju te države članice trebalo bi dodati tehnički ispravak koji odgovara učinku promjene metodologije na ciljeve i nastojanjima države članice da ih postigne, radi poštovanja ekološkog integriteta.

29

https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

30 Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1).

31 Uredba (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 i Odluke br. 529/2013/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 1.).

32 Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

- (7) U Komunikaciji od 17. rujna 2020. pod nazivom „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.”³³ opisana je mogućnost kombiniranja emisija stakleničkih plinova koji nisu CO₂ iz poljoprivrede s neto uklanjanjima iz sektora korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva, čime se stvara novo regulirani zemljišni sektor. Takvom kombinacija mogu se promicati sinergije u mjerama ublažavanja na temelju zemljišta i omogućiti integriranije oblikovanje i provedbu politike na nacionalnoj razini i razini Unije. U tu svrhu trebalo bi ojačati obvezu država članica da dostave integrirane planove za ublažavanje za zemljišni sektor.
- (8) Zemljišni sektor ima potencijal da na troškovno učinkovit način brzo postane klimatski neutralan do 2035. te da potom stvara više uklanjanja nego emisija stakleničkih plinova. Zajednička obveza radi postizanja klimatske neutralnosti u zemljišnom sektoru do 2035. na razini EU-a može pružiti potrebnu sigurnost planiranja za kratkoročno poticanje mjera ublažavanja na temelju zemljišta, s obzirom na to da može biti potrebno mnogo godina da se tom mjerom postignu željeni rezultati ublažavanja. Nadalje, predviđa se da će zemljišni sektor do 2050. postati najveći sektor u profilu toka stakleničkih plinova u EU-u. Stoga je osobito važno povezati taj sektor s putanjom koja može učinkovito dovesti do nulte neto stope emisija stakleničkih plinova do 2050. Do sredine 2024. države članice trebale bi dostaviti svoje ažurirane integrirane nacionalne energetske i klimatske planove u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴. Planovi bi trebali uključivati odgovarajuće mjere kojima svaka država članica najbolje pridonosi zajedničkom cilju klimatske neutralnosti u zemljišnom sektoru na razini EU-a do 2035. Komisija bi na temelju tih planova trebala predložiti nacionalne ciljeve, pri čemu bi se osiguralo da emisije i uklanjanja stakleničkih plinova u cijeloj Uniji u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva te emisije koje nisu CO₂ iz poljoprivrednih sektora budu barem uravnotežene do 2035. Za razliku od cilja klimatske neutralnosti zemljišnog sektora na razini EU-a do 2035. takvi će nacionalni ciljevi biti obvezujući i provedivi za svaku državu članicu.
- (9) Pravila za obračun utvrđena u člancima 6., 7., 8. i 10. Uredbe (EU) 2018/841 osmišljena su kako bi se utvrdilo u kojoj bi mjeri učinci ublažavanja u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva mogli pridonijeti cilju smanjenja neto emisija stakleničkih plinova od 40 % u EU-u do 2030., što nije uključivalo sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva. Kako bi se pojednostavnio regulatorni okvir za taj sektor, postojeća pravila za obračun ne bi se trebala primjenjivati nakon 2025., a usklađenost s nacionalnim ciljevima država članica trebalo bi provjeriti na temelju prijavljenih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova. Time se osigurava metodološka usklađenost s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁵, Uredbom (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i

³³ COM(2020) 562 final.

³⁴ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

³⁵ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.) kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno

Vijeća³⁶ te utvrđivanjem novog cilja za smanjenje neto emisija stakleničkih plinova od najmanje 55 %, što uključuje i sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva).

- (10) Kako bi se poboljšala uklanjanja stakleničkih plinova, pojedini poljoprivrednici ili upravitelji šumama trebaju izravni poticaj za skladištenje više ugljika na svojem zemljištu i u svojim šumama. Novi poslovni modeli koji se temelje na poticajima za sekvestraciju ugljika i na certifikaciji za uklanjanje ugljika moraju se sve više primjenjivati u razdoblju do 2030. Takvi će poticaji i poslovni modeli dovesti do poboljšanja ublažavanja klimatskih promjena u biogospodarstvu, uključujući upotrebom trajnih drvnih proizvoda, uz potpuno poštovanje ekoloških načela kojima se potiču bioraznolikost i kružno gospodarstvo. Stoga bi osim drvnih proizvoda trebalo uvesti i nove kategorije proizvoda za skladištenje ugljika. Novi poslovni modeli te prakse poljoprivrede i upravljanja zemljištem za povećanje uklanjanja pridonose uravnoteženom teritorijalnom razvoju i gospodarskom rastu u ruralnim područjima. Njima se isto tako stvaraju mogućnosti za nova radna mjesta i daju poticaji za odgovarajuću obuku, prekvalifikaciju i usavršavanje.
- (11) Uzimajući u obzir specifičnosti sektora korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u svakoj državi članici, kao i činjenicu da države članice trebaju povećati svoje učinke kako bi postigle svoje nacionalne obvezujuće ciljeve, državama članicama trebao bi ostati na raspolaganju niz fleksibilnih mogućnosti, uključujući trgovanje viškovima i proširenje fleksibilnih mogućnosti specifičnih za šume, uz poštovanje ekološkog integriteta ciljeva.
- (12) Prekid primjene postojećih pravila za obračun nakon 2025. dovodi do potrebe za alternativnim odredbama za prirodne nepogode kao što su požar, štetočine i oluje kako bi se riješile neizvjesnosti zbog prirodnih procesa ili kao posljedica klimatskih promjena u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva. Mehanizam fleksibilne mogućnosti povezan s prirodnim nepogodama trebao bi biti dostupan državama članicama 2032., pod uvjetom da su iscrpile sve ostale fleksibilne mogućnosti koje im stoje na raspolaganju, donijele odgovarajuće mjere za smanjenje osjetljivosti svojeg zemljišta na takve nepogode i da je postignut cilj Unije za 2030. za sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva.
- (13) Uz postavljanje obvezujućih nacionalnih godišnjih ciljeva za uklanjanje stakleničkih plinova na temelju prijavljenih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova od 2026. nadalje, trebalo bi utvrditi pravila za usklađenost s ciljevima. Načela utvrđena Uredbom (EU) 2018/842 trebala bi se primjenjivati *mutatis mutandis*, a kazna za neusklađenost trebala bi se računati na sljedeći način: 108 % razlike između dodijeljenog cilja i neto uklanjanja prijavljenih u određenoj godini dodat će se broju za emisije stakleničkih plinova koje je država članica prijavila u sljedećoj godini.
- (14) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu odredbi Uredbe (EU) 2018/841 s obzirom na utvrđivanje godišnjih ciljnih kvota za države članice, Komisiji bi se trebale

učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814 (SL L 76, 19.3.2018., str. 3.).

³⁶ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³⁷.

- (15) S obzirom na utvrđivanje ciljeva neto uklanjanja stakleničkih plinova za države članice za razdoblje od 2026. do 2030., Komisija bi trebala provesti sveobuhvatno preispitivanje kako bi provjerila podatke o inventaru stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023. U tu bi svrhu 2025. trebalo provesti sveobuhvatno preispitivanje, uz sveobuhvatna preispitivanja koja će Komisija provesti 2027. i 2032. u skladu s člankom 38. Uredbe (EU) 2018/1999.
- (16) Zbog promjene ciljeva koji se temelje na izvješćivanju potrebno je procijeniti emisije i uklanjanja stakleničkih plinova s većom razinom točnosti. Nadalje, u okviru Komunikacije Komisije o strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030.³⁸, strategije „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav³⁹, strategije EU za šume⁴⁰, revidirane Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹ i Komunikacije Komisije naslovljene „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama”⁴² zahtijevat će se poboljšano praćenje zemljišta, čime će se pomoći u zaštiti i poboljšanju otpornosti uklanjanja ugljika na temelju prirodnih postupaka u cijeloj Uniji. Praćenje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju treba unaprijediti primjenom naprednih tehnologija dostupnih u okviru programa Unije, kao što je Copernicus, i digitalnih podataka prikupljenih u okviru zajedničke poljoprivredne politike, uz primjenu dvostruke tranzicije zelene i digitalne inovacije.
- (17) Očekivane antropogene promjene u upotrebi morskih i slatkovodnih okoliša, na primjer, planiranim širenjem odobalnih izvora energije, potencijalnim povećanjem proizvodnje u akvakulturi i sve većom razinom zaštite prirode kako bi se ispunili ciljevi strategije EU-a za bioraznolikost, utjecat će na emisije stakleničkih plinova i njihovu sekvencijaciju. Trenutačno te emisije i uklanjanja nisu uključena u standardne tablice izvješćivanja za UNFCCC. Nakon što se donese metodologija izvješćivanja, Komisija će razmotriti izvješćivanje o napretku, analizi izvedivosti i učinku proširenja izvješćivanja na morski i slatkovodni okoliš na temelju najnovijih znanstvenih dokaza o tim tokovima tijekom provođenja preispitivanja u skladu s člankom 17. stavkom 2. ove Uredbe.
- (18) Uredbe (EU) 2018/841 i (EU) 2018/1999 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

³⁷ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

³⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. Vraćanje prirode u naše živote (COM/2020/380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

⁴⁰ [...]

⁴¹ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

⁴² COM/2021/82 final.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2018/841 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se pravila koja se odnose na:

(a) obveze država članica za sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva kojima se pridonosi postizanju ciljeva Pariškog sporazuma i postizanju cilja smanjenja emisije stakleničkih plinova Unije za razdoblje od 2021. do 2025.;

(b) obračun emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz sektora korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva te provjeru usklađenosti država članica s obvezama iz točke (a) za razdoblje od 2021. do 2025.;

(c) cilj Unije za neto uklanjanja stakleničkih plinova u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva za razdoblje od 2026. do 2030.;

(d) ciljeve država članica za neto uklanjanja stakleničkih plinova u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva za razdoblje od 2026. do 2030.;

(e) obveze država članica da poduzmu potrebne mjere radi zajedničkog postizanja klimatske neutralnosti u Uniji do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva, uključujući emisije iz poljoprivrede koje nisu CO₂.”;

(2) članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I., prijavljenih u skladu s člankom 26. stavkom 14. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća⁴³, a koji se odvijaju na državnim područjima država članica u razdoblju od 2021. do 2025. u svakoj od sljedećih obračunskih kategorija zemljišta:

(a) korištenje zemljišta prijavljenog kao zemljište pod usjevima, travnjak, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u šumsko zemljište („pošumljeno zemljište”);

(b) korištenje zemljišta prijavljenog kao šumsko zemljište pretvoreno u zemljište pod usjevima, travnjak, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište („iskrčeno zemljište”);

⁴³ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

(c) korištenje zemljišta prijavljenog kao bilo što od sljedećeg („zemljište pod usjevima kojim se gospodari“):

- i. zemljište pod usjevima koje ostaje zemljište pod usjevima;
- ii. travnjak, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u zemljište pod usjevima;
- iii. zemljište pod usjevima pretvoreno u močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište;

(d) korištenje zemljišta prijavljenog kao bilo što od sljedećeg („travnjak kojim se gospodari“):

- i. travnjak koji ostaje travnjak;
- ii. zemljište pod usjevima, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u travnjak;
- iii. travnjak pretvoren u močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište;

(e) korištenje zemljišta prijavljenog kao šumsko zemljište koje ostaje šumsko zemljište („šumsko zemljište kojim se gospodari“);

(f) ako država članica obavijesti Komisiju o svojoj namjeri da takvo korištenje zemljišta uključi u područje primjene svojih obveza na temelju članka 4. stavka 1. do 31. prosinca 2020., korištenje zemljišta prijavljenog kao bilo što od sljedećeg („močvarno zemljište kojim se gospodari“):

- močvarno zemljište koje ostaje močvarno zemljište,
- naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u močvarno zemljište;
- močvarno zemljište pretvoreno u naselje ili drugo zemljište.

2. Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I., prijavljenih u skladu s člankom 26. stavkom I4. Uredbe (EU) 2018/1999, a koji se odvijaju na državnim područjima država članica u razdoblju od 2026. do 2030. u svakoj od sljedećih kategorija i/ili sektora izvješćivanja za zemljišta:

- (a) šumsko zemljište;
- (b) zemljište pod usjevima;
- (c) travnjak;
- (d) močvarno zemljište;
- (e) naselja;
- (f) drugo zemljište;
- (g) drvni proizvodi;
- (h) drugo;
- (i) atmosfersko odlaganje;
- (j) ispiranje i otjecanje dušika.

3. Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I., prijavljenih u skladu s člankom 26. stavkom I4. Uredbe (EU) 2018/1999, a koji se odvijaju na državnim područjima država članica od 2031. pa

nadalje u svakoj od kategorija zemljišta navedenih u stavku 2. točkama od (a) do (j) i u svakom od sljedećih sektora:

- (a) crijevna fermentacija;
- (b) gospodarenje stajskim gnojem;
- (c) uzgoj riže;
- (d) poljoprivredna tla;
- (e) propisano spaljivanje savana;
- (f) paljenje poljoprivrednih ostataka u poljima;
- (g) primjena sredstava za kalcifikaciju;
- (h) upotreba ureje;
- (i) „ostala gnojiva koja sadržavaju ugljik”;
- (j) „ostalo.”;

(3) članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Obveze i ciljevi

1. Za razdoblje od 2021. do 2025., uzimajući u obzir fleksibilne mogućnosti predviđene u člancima 12., 13. i 13.a, svaka država članica osigurava da emisije stakleničkih plinova ne premašuju uklanjanja stakleničkih plinova, što se računa kao zbroj ukupnih emisija i ukupnih uklanjanja na njezinu državnom području u obračunskim kategorijama svih zemljišta iz članka 2. stavka 1.

2. Cilj Unije za neto uklanjanja stakleničkih plinova do 2030. iznosi 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ kao zbroj ciljeva država članica utvrđenih u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, a temelji se na prosjeku podataka o inventaru stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018.

Svaka država članica osigurava da, uzimajući u obzir fleksibilne mogućnosti predviđene člancima 12., 13. i 13b, godišnji zbroj njezinih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na njezinu državnom području i u svim kategorijama izvješćivanja za zemljišta iz članka 2. stavka 2. točki od (a) do (j), svake godine u razdoblju od 2026. do 2030., ne prelazi granicu utvrđenu linearnom putanjom koja završava 2030. s ciljem utvrđenim za tu državu članicu u Prilogu II.a. Linearna putanja države članice započet će 2022.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju godišnji ciljevi na temelju linearne putanje za neto uklanjanja stakleničkih plinova za svaku državu članicu, za svaku godinu u razdoblju od 2026. do 2029. u smislu tona ekvivalenta CO₂. Te nacionalne putanje temelje se na prosječnim podacima o inventaru stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023., koje je prijavila svaka država članica. Vrijednost neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ kao zbroj ciljeva za države članice utvrđenih u Prilogu II.a može biti podložna tehničkom ispravku zbog promjene metodologije u državama članicama. Način određivanja tehničkog ispravka koji će se dodati ciljevima država članica utvrđuje se u tim provedbenim aktima. Za potrebe tih provedbenih akata Komisija provodi sveobuhvatno preispitivanje najnovijih podataka iz nacionalnih inventara za 2021., 2022. i 2023. koje države članice podnose u skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1999.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 16.a.

4. Nastoji se da emisije stakleničkih plinova u Uniji u sektorima utvrđenima u članku 2. stavku 3. točkama od (a) do (j) budu nulta neto stopa do 2035., a Unija se nakon toga obvezuje postizati negativne emisije. Unija i države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile zajedničko postizanje cilja za 2035.

Komisija do 31. prosinca 2025. i na temelju integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova koje je svaka država članica podnijela u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999 do 30. lipnja 2024. daje prijedloge za doprinos svake države članice prema smanjenju neto emisija.”;

(4) u članku 6. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Države članice obračunavaju emisije i uklanjanja koji proizlaze iz pošumljenog zemljišta i iskrčenog zemljišta izračunane kao ukupne emisije i ukupna uklanjanja za svaku godinu u razdoblju od 2021. do 2025.

2. Odstupajući od članka 5. stavka 3., a najkasnije do 2025., ako je zemljište prenamijenjeno iz zemljišta pod usjevima, travnjaka, močvarnog zemljišta, naselja ili drugog zemljišta u šumsko zemljište, država članica može 30 godina nakon te prenamjene promijeniti kategorizaciju takvog zemljišta iz kategorije zemljišta pretvorenog u šumsko zemljište u kategoriju šumskog zemljišta koje ostaje šumsko zemljište, ako je takva prenamjena opravdana na temelju smjernica IPCC-a.”;

(5) u članku 7. stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Svaka država članica obračunava emisije i uklanjanja iz zemljišta pod usjevima kojim se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u razdoblju od 2021. do 2025. umanjene za vrijednost dobivenu kad se njihove prosječne godišnje emisije i uklanjanja iz zemljišta pod usjevima kojim se gospodari u baznom razdoblju od 2005. do 2009. pomnože s pet.

2. Svaka država članica obračunava emisije i uklanjanja iz travnjaka kojim se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u razdoblju od 2021. do 2025. umanjene za vrijednost dobivenu kad se njihove prosječne godišnje emisije i uklanjanja iz travnjaka kojim se gospodari u baznom razdoblju od 2005. do 2009. pomnože s pet.

3. Tijekom razdoblja od 2021. do 2025. svaka država članica koja uključi močvarno zemljište kojim se gospodari u područje primjene svoje obveze, obračunava emisije i uklanjanja iz močvarnih zemljišta kojima se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u tom razdoblju umanjene za vrijednost dobivenu kad se njihove prosječne godišnje emisije i uklanjanja iz močvarnih zemljišta kojima se gospodari u baznom razdoblju od 2005. do 2009. pomnože s pet.”;

(6) članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaka država članica obračunava emisije i uklanjanja iz šumskog zemljišta kojim se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u razdoblju od 2021. do 2025. umanjene za vrijednost dobivenu kad se referentna razina za šume dotične države članice pomnoži s pet.”;

(b) u stavku 3., prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice Komisiji podnose svoje nacionalne računske planove za šumarstvo, uključujući predloženu referentnu razinu za šume, do 31. prosinca 2018. za razdoblje od 2021. do 2025.”;

(c) stavci 7., 8., 9. i 10. zamjenjuju se sljedećim:

„7. Prema potrebi i na temelju tehničkih procjena te, ako je primjenjivo, tehničkih preporuka, države članice Komisiji dostavljaju svoje revidirane predložene referentne razine za šume do 31. prosinca 2019. za razdoblje od 2021. do 2025. Komisija objavljuje predložene referentne razine za šume koje su dostavile države članice.

8. Na temelju predloženih referentnih razina za šume koje su dostavile države članice, tehničke procjene obavljene u skladu sa stavkom 6. ovog članka i, ako je primjenjivo, revidiranih predloženih referentnih razina za šume dostavljenih na temelju stavka 7. ovog članka Komisija u skladu s člankom 16. donosi delegirane akte kojima se izmjenjuje Prilog IV. radi utvrđivanja referentnih razina za šume koje države članice trebaju primjenjivati za razdoblje od 2021. do 2025.

9. Ako država članica ne podnese Komisiji svoju referentnu razinu za šume do datuma utvrđenih u ovom članku stavku 3. i, ako je primjenjivo, stavku 7. ovog članka, Komisija u skladu s člankom 16. donosi delegirane akte kojima se izmjenjuje Prilog IV. radi utvrđivanja referentne razine za šume koju ta država članica treba primjenjivati u razdoblju od 2021. do 2025. s obzirom na sve tehničke procjene provedene u skladu s ovim člankom stavkom 6.

10. Delegirani akti iz stavaka 8. i 9. donose se do 31. listopada 2020. za razdoblje od 2021. do 2025.”;

(7) članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**Proizvodi za skladištenje ugljika**”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija u skladu s člankom 16. za izmjenu ovog članka stavka 1. i Priloga V. dodavanjem novih kategorija proizvoda za skladištenje ugljika, uključujući drvene proizvode, koji imaju učinak sekvenciranja ugljika donosi delegirane akte koji se temelje na smjernicama IPCC-a koje je usvojila Konferencija stranaka UNFCCC-a ili Konferencija stranaka koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma te se njima osigurava ekološki integritet.”;

(8) članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Na kraju razdoblja od 2021. do 2025. države članice mogu iz svojih obračuna za pošumljeno zemljište i šumsko zemljište kojim se gospodari isključiti emisije stakleničkih plinova, koje su posljedica prirodnih nepogoda, koje premašuju prosječne emisije prouzročene prirodnim nepogodama u razdoblju od 2001. do 2020. isključujući statističke netipične vrijednosti („pozadinska razina”). Ta se pozadinska razina izračunava u skladu s ovim člankom i Prilogom VI.”;

(b) u stavku 2. točki (b), „2030.” zamjenjuje se s „2025.”:

- (9) članak 11. mijenja se kako slijedi:
- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:
„**Fleksibilne mogućnosti i upravljanje**”;
 - (b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
 - (c) „1. Država članica može upotrijebiti:
 - (a) opće fleksibilne mogućnosti navedene u članku 12.; i
 - (b) radi osiguravanja usklađenosti s obvezom iz članka 4., fleksibilnu mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari navedenu u člancima 13. i 13.b.Osim fleksibilnih mogućnosti iz prvog podstavka, točaka (a) i (b), Finska može primijeniti dodatne naknade u skladu s člankom 13.a.”;
- (10) članak 12. mijenja se kako slijedi:
- (a) stavak 3. briše se;
 - (b) dodaju se sljedeći stavci 5. i 6.:
„5. Države članice mogu upotrijebiti prihode ostvarene prijenosima u skladu sa stavkom 2. za borbu protiv klimatskih promjena u Uniji ili u trećim zemljama i obavješuju Komisiju o svim takvim poduzetim mjerama.
6. Svaki prijenos u skladu sa stavkom 2. može proizići iz projekta ili programa za ublažavanje emisija stakleničkih plinova koji se provodi u državi članici prodavateljici, a financira ga država članica primateljica, pod uvjetom da se izbjegava dvostruko računanje i osigurava sljedivost.”;
- (11) članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Fleksibilna mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari

1. Ako u razdoblju od 2021. do 2025. u državi članici ukupne emisije premaše ukupna uklanjanja u obračunskim kategorijama zemljišta iz članka 2. stavka 1. [prema obračunu u skladu s ovom Uredbom], ta država članica može iskoristiti fleksibilnu mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari utvrđenu ovim člankom radi postizanja usklađenosti s člankom 4. stavkom 1.

2. Ako je u razdoblju od 2021. do 2025. rezultat izračuna iz članka 8. stavka 1. pozitivan broj, dotična država članica ima pravo nadoknaditi emisije nastale izračunom pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) država članica uključila je u svoju strategiju podnesenu u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2018/1999 postojeće ili planirane konkretne mjere za očuvanje ili poboljšanje, prema potrebi, šumskih ponora i spremnika; i

(b) ukupne emisije unutar Unije ne premašuju ukupna uklanjanja u obračunskim kategorijama zemljišta iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe za razdoblje od 2021. do 2025.

Pri procjenjivanju premašuju li ukupne emisije u Uniji ukupna uklanjanja iz prvog podstavka točke (b) Komisija osigurava da države članice izbjegavaju

dvostruko obračunavanje, osobito pri ostvarivanju fleksibilnih mogućnosti utvrđenih u članku 12. ove Uredbe i članku 7. stavku 1. ili članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/842.

3. Naknada iz stavka 2. može obuhvatiti samo ponore koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na referentnu razinu za šume te države članice i ne smije premašiti 50 % maksimalnog iznosa naknade za dotičnu državu članicu utvrđenog u Prilogu VII. za razdoblje od 2021. do 2025.

4. Države članice podnose Komisiji dokaze o učinku prirodnih nepogoda izračunatom u skladu s Prilogom VI. kako bi ispunile uvjete za naknadu za preostale ponore koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na njezinu referentnu razinu za šume, do punog iznosa neiskorištene naknade drugih država članica utvrđene u Prilogu VII. za razdoblje od 2021. do 2025. Ako potražnja za naknadom premašuje raspoloživi iznos neiskorištene naknade, naknada se razmjerno raspodjeljuje među dotičnim državama članicama.”;

(12) umeće se sljedeći članak 13.a:

„Članak 13.a

Dodatne naknade

1. Finska može nadoknaditi dodatnih 5 milijuna tona ekvivalenta CO₂ obračunatih emisija prema obračunskim kategorijama šumskog zemljišta kojim se gospodari, iskrčenog zemljišta, zemljišta pod usjevima i travnjaka kojim se gospodari, u razdoblju od 2021. do 2025. godine, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) Finska je u svoju strategiju podnesenu u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2018/1999 uključila postojeće ili planirane konkretne mjere za očuvanje ili poboljšanje, prema potrebi, šumskih ponora i spremnika;

(b) ukupne emisije unutar Unije ne prelaze ukupna uklanjanja u obračunskim kategorijama zemljišta iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe u razdoblju od 2021. do 2025.

Pri procjenjivanju premašuju li ukupne emisije u Uniji ukupna uklanjanja iz prvog podstavka točke (b) Komisija osigurava da države članice izbjegavaju dvostruko obračunavanje, osobito pri ostvarivanju fleksibilnih mogućnosti utvrđenih u člancima 12. i 13. ove Uredbe i članku 7. stavku 1. ili članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/842.

2. Dodatne naknade ograničene su na:

(a) iznos koji premašuje fleksibilnu mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari, a koji je u skladu s člankom 13. stavljen na raspolaganje Finskoj u razdoblju od 2021. do 2025.;

(b) emisije nastale prošlom promjenom iz šumskog zemljišta u bilo koju drugu kategoriju korištenja zemljišta koja se dogodila najkasnije do 31. prosinca 2017.;

(c) sukladnost s člankom 4.

3. Dodatne naknade ne mogu biti predmet prijenosa u skladu s člankom 12. ove Uredbe ili člankom 7. Uredbe (EU) 2018/842.

4. Poništavaju se sve neiskorištene dodatne naknade od iznosa od 5 milijuna tona ekvivalenta CO₂ iz stavka 1.

5. Središnji administrator provodi stavak 2. točku (a) i stavke 3. i 4. ovoga članka u registru Unije uspostavljenom na temelju članka 40. Uredbe (EU) 2018/1999.”;

(13) umeće se sljedeći članak 13.b:

„Članak 13.b

Mehanizam fleksibilne mogućnosti za korištenje zemljišta za razdoblje od 2026. do 2030.

1. Mehanizam fleksibilne mogućnosti za korištenje zemljišta koji odgovara količini do 178 milijuna tona ekvivalenta CO₂ uspostavlja se u registru Unije uspostavljenom u skladu s člankom 40. Uredbe (EU) 2018/1999, podložno ispunjenju cilja Unije iz članka 4. stavka 2. Mehanizam fleksibilne mogućnosti na raspolaganju je uz fleksibilne mogućnosti predviđene u članku 12.

2. Ako je u razdoblju od 2026. do 2030. razlika između godišnjeg zbroja emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na državnom području države članice i u svim kategorijama izvješćivanja za zemljište iz članka 2. stavka 2. točki od (a) do (j) i odgovarajućeg cilja pozitivna, obračunata i prijavljena u skladu s ovom Uredbom, ta država članica može upotrijebiti fleksibilnu mogućnost utvrđenu ovim člankom kako bi ispunila svoj cilj utvrđen u skladu s člankom 4. stavkom 2.

3. Ako je u razdoblju od 2026. do 2030. rezultat izračuna iz stavka 2. pozitivan, dotična država članica ima pravo nadoknaditi višak emisija pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) država članica uključila je u svoj ažurirani integrirani nacionalni energetska i klimatski plan dostavljen u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999 tekuće ili planirane posebne mjere za osiguravanje očuvanja ili poboljšanja, prema potrebi, svih ponora u tlu i spremnika te smanjenje osjetljivosti zemljišta na prirodne nepogode;

(b) država članica iscrpila je sve ostale fleksibilne mogućnosti dostupne u skladu s ovim člankom 12. ove Uredbe ili člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/842;

(c) razlika u Uniji između godišnjeg zbroja svih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na njezinu državnom području i u svim kategorijama izvješćivanja za zemljišta iz članka 2. stavka 2. točki od (a) do (j), a cilj Unije [neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂] negativan je u razdoblju od 2026. do 2030.

Pri procjenjivanju premašuju li unutar Unije ukupne emisije ukupna uklanjanja iz prvog podstavka točke (c) Komisija utvrđuje treba li uključiti 20 % neto uklanjanja koje države članice nisu akumulirale iz razdoblja od 2021. do 2025. na temelju učinka prirodnih nepogoda i primjenom informacija koje su dostavile države članice u skladu sa stavkom 5. ovoga članka. Komisija u toj procjeni osigurava i da države članice izbjegnu dvostruko računanje, osobito u izvršavanju fleksibilnih mogućnosti utvrđenih člankom 12. ove Uredbe i člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/842.

4. Iznos naknade iz stavka 3. ovog članka može obuhvatiti samo ponore koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na cilj države članice u Prilogu II.a ovoj Uredbi i ne smije premašiti 50 % maksimalnog iznosa naknade za dotičnu državu članicu utvrđenog u Prilogu VII. za razdoblje od 2026. do 2030.

5. Države članice podnose Komisiji dokaze o učinku prirodnih nepogoda izračunatom u skladu s Prilogom VI. kako bi ispunile uvjete za nadoknadu za preostale ponore koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na cilj dotične države

članice utvrđen u Prilogu II.a, do punog iznosa neiskorištene naknade drugih država članica navedene u Prilogu VII. za razdoblje od 2026. do 2030. Ako potražnja za naknadom premašuje raspoloživi iznos neiskorištene naknade, naknada se razmjerno raspodjeljuje među dotičnim državama članicama.”;

(14) umeće se sljedeći članak 13.c:

„Članak 13.c

Upravljanje ciljevima

Ako revidirane emisije i uklanjanja stakleničkih plinova države članice iz 2032. premašuju godišnje ciljeve te države članice za bilo koju određenu godinu u razdoblju od 2026. do 2030., uzimajući u obzir fleksibilne mogućnosti iskorištene u skladu s člancima 12. i 13b, primjenjuje se sljedeća mjera:

Iznos jednak iznosu u tonama ekvivalenta CO₂ viška neto emisija stakleničkih plinova, pomnožen s faktorom 1,08, dodaje se iznosu emisije stakleničkih plinova koji je ta država članica prijavila u sljedećoj godini, u skladu s mjerama donesenima u skladu s člankom 15.”;

(15) u članku 14. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Do 15. ožujka 2027. za razdoblje od 2021. do 2025. odnosno do 15. ožujka 2032. za razdoblje od 2026. do 2030. države članice Komisiji podnose izvješće o usklađenosti koje uključuje: bilancu ukupnih emisija i ukupnih uklanjanja za relevantno razdoblje za svaku od obračunskih kategorija zemljišta iz članka 2. stavka 1. točki od (a) do (f), za razdoblje od 2021. do 2025. i iz članka 2. stavka 2. točki od (a) do (j) za razdoblje od 2026. godine do 2030., primjenjujući pravila za obračun utvrđena ovom Uredbom.

Izvješće o usklađenosti uključuje procjenu:

a) politika i mjera povezanih s kompromisima;

b) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama;

c) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i bioraznolikosti.

Osim toga, to izvješće prema potrebi sadržava pojedinosti o namjeri iskorištavanja fleksibilnih mogućnosti iz članka 11. i s njima povezanih količina ili o iskorištavanju takvih fleksibilnih mogućnosti i s njima povezanih količina.”;

(16) u članku 15. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 16. ove Uredbe radi dopune ove Uredbe kako bi se utvrdila pravila za evidentiranje i točno provođenje sljedećih operacija u registru Unije uspostavljenom u skladu s člankom 40. Uredbe (EU) 2018/1999:

(a) količinu emisija i uklanjanja za svaku obračunsku kategoriju zemljišta i kategoriju izvješćivanja za zemljišta u svakoj državi članici;

(b) provođenje tehničkog ispravka u skladu s člankom 4. stavkom 3. ove Uredbe;

(c) ostvarivanje fleksibilnih mogućnosti u skladu s člancima 12., 13., 13.a i 13.b; i

(d) usklađenost s ciljevima u skladu s člankom 13.c.”;

(17) umeće se sljedeći članak 16.a:

„Članak 16.a

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za klimatske promjene, osnovan člankom 44. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.”;

(18) u članku 17. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija najkasnije šest mjeseci nakon [...] globalnog pregleda stanja dogovorenog na temelju članka 14. Pariškog sporazuma podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe, uključujući, prema potrebi, procjenu učinaka fleksibilnih mogućnosti iz članka 11., kao i doprinos na temelju ove Uredbe općem cilju Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. i njezinu doprinosu ciljevima Pariškog sporazuma, posebno s obzirom na potrebu za dodatnim politikama i mjerama Unije te s obzirom na nužno povećanje smanjenja emisija stakleničkih plinova i uklanjanja u Uniji.

Nakon izvješća Komisija podnosi zakonodavne prijedloge ako to smatra primjerenim. U prijedlozima se posebno utvrđuju godišnji ciljevi i upravljanje usmjereni prema cilju klimatske neutralnosti do 2035. kako je utvrđeno člankom 4. stavkom 4., dodatne politike i mjere Unije te okvir nakon 2035., među ostalim u području primjene Uredbe o emisiji stakleničkih plinova i uklanjanju iz dodatnih sektora, kao što su morski i slatkovodni okoliš.”;

(19) Prilog I. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;

(20) tekst naveden u Prilogu II. ovoj Uredbi umeće se kao Prilog II.a.

Članak 2.

Uredba (EU) 2018/1999 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 2. dodaju se sljedeće točke 63. i 64.:

„63. „geografski informacijski sustav” znači računalni sustav za izdvajanje, pohranu, analizu i prikazivanje georeferenciranih podataka;”

„64. „geoprostorni zahtjev” znači elektronički obrazac zahtjeva koji uključuje informatičku aplikaciju koja se temelji na geografskom informacijskom sustavu kojim se korisnicima omogućuje da prostorno prijave poljoprivredne parcele gospodarstva i nepoljoprivredne površine za koje se zahtijeva plaćanje.”;

(2) u članku 4. stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. obveze i nacionalni ciljevi države članice za neto uklanjanja stakleničkih plinova u skladu s člankom 4. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2018/841 i njezini doprinosi usmjereni su prema postizanju cilja Unije za smanjenje emisija stakleničkih plinova na nultu neto stopu do 2035 i nakon toga prema postizanju negativnih emisija u skladu s člankom 4. stavkom 4. te uredbe;”;

⁴⁴ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(3) članak 38. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Komisija 2025. provodi sveobuhvatno preispitivanje podataka iz nacionalnih inventara koje su dostavile države članice u skladu s člankom 26. stavkom 4. ove Uredbe kako bi se utvrdili godišnji ciljevi smanjenja neto emisija stakleničkih plinova država članica u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/841 i radi utvrđivanja godišnjih emisijskih kvota država članica u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/842”;

(b) u stavku 2. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Sveobuhvatno preispitivanje iz stavaka 1. i 1.a uključuje:”

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Po okončanju sveobuhvatnog preispitivanja provedenog u skladu sa stavkom 1. Komisija provedbenim aktima utvrđuje ukupni zbroj emisija za relevantne godine koji proizlazi iz ispravljenih podataka iz inventara za svaku državu članicu podijeljenih između podataka o emisiji relevantnih za članak 9. Uredbe (EU) 2018/842 i podataka o emisijama iz dijela 1. točke (c) Priloga V. ovoj Uredbi te kako bi utvrdila ukupni zbroj emisija i uklanjanja relevantnih za članak 4. Uredbe (EU) 2018/841.”;

(4) Prilog V. mijenja se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

Sadržaj

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	32
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	32
1.2.	Predmetna područja politike	32
1.3.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	32
1.4.	Ciljevi.....	32
1.4.1.	Opći ciljevi.....	32
1.4.2.	Posebni ciljevi	32
1.4.3.	Očekivani rezultati i učinak	33
1.4.4.	Pokazatelji uspješnosti	33
1.5.	Osnova prijedloga/inicijative	33
1.5.1.	Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative.....	33
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.	34
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	34
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	35
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	36
1.6.	Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative	37
1.7.	Predviđeni načini upravljanja.....	37
2.	MJERE UPRAVLJANJA	38
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja.....	38
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole.....	38
2.2.1.	Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole	38
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika.....	38
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju).....	38
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti.....	38

3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	39
3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	39
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva.....	40
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje.....	40
3.2.2.	Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje	42
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	44
3.2.4.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	46
3.2.5.	Doprinosi trećih strana	46
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode.....	47

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030.

1.2. Predmetna područja politike

Djelovanje u području klime
Naslov 3. Prirodni resursi i okoliš
Glava 9. – Okoliš i klimatska politika

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- novo djelovanje
- novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁴⁵
- produženje postojećeg djelovanja
- spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Izmijeniti Uredbu 2018/841 o LULUCF-u na način koji je razmjern klimatskoj ambiciji za 2030. da se do 2030. postigne neto smanjenje emisija stakleničkih plinova od najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. te s postupnom i uravnoteženom putanjom prema klimatskoj neutralnosti do 2050., na troškovno učinkovit i usklađen način, uzimajući u obzir potrebu za pravednom tranzicijom i potrebu da svi sektori pridonesu nastojanjima EU-a u području klime.

1.4.2. Posebni ciljevi

Posebni cilj br. 1

Klimatski neutralni zemljišni sektor do 2035.: U Komunikaciji Komisije iz 2018. naziva „Čist planet za sve” jasno je navedeno da je potrebno znatno povećanje uklanjanja ugljika ako želimo postići klimatsku neutralnost do 2050. Stoga, kako bi EU bio na putu postizanja klimatske neutralnosti do 2050., mora preokrenuti nedavni pad uklanjanja na temelju zemljišta i već u ovom desetljeću započeti s provedbom mjera za povećanje uklanjanja kako bi se uzelo u obzir da može dulje potrajati dok se ne vide učinci ublažavanja klimatskih promjena na temelju zemljišta.

Posebni cilj br. 2

Pravedan, fleksibilan i integriran okvir klimatske politike za zemljišni sektor: Budući da su mogućnosti za povećanje uklanjanja ugljika neravnomjerno raspodijeljene po državama članicama, a multifunkcionalnost zemljišta dovodi do sinergija i trgovanja, revizijom Uredbe o LULUCF-u morat će se osigurati pravedan, fleksibilan i

⁴⁵

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

integriran okvir politike, uključujući specifikaciju godišnje dodjele sredstava za razdoblje od 2026. do 2030. u sektorima LULUCF-a i ESR-a.

Posebni cilj br. 3

Pojednostavnjenje pravila za LULUCF: postojeća pravila za LULUCF često su složena i nepotrebna s obzirom na novi oblik cilja od -55 %, na temelju iskustva, osobito s obzirom na određivanje FRL-ova, brojni obračunski koncepti mogu se optimirati i pojednostavniti. Time je moguće smanjiti troškove provedbe i poboljšati integracija sektora LULUCF-a u opće nacionalne klimatske strategije. Osim toga, sustavi praćenja i izvješćivanja trebaju bolje odražavati klimatske učinke sektora.

1.4.3. *Očekivani rezultati i učinak*

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Najvažniji učinak revizije bit će povećanje uklanjanja iz sektora LULUCF-a kako bi se povećao doprinos sektora ambicioznijem klimatskom cilju EU-a do 2030. najavljenom u planu za postizanje klimatskog cilja (-55 %). To je povezano s prvim ciljem ove procjene učinka, klimatski neutralnim zemljišnim sektorom do 2035. Taj učinak utječe na tijela država članica, koja će trebati osmisliti ambiciozne zemljišne politike za postizanje tih ciljeva, te na upravitelje zemljištem (poljoprivrednici, upravitelji šumama) koji će biti akteri na terenu; općenito, taj učinak utječe na sve europske i svjetske građane jer je djelovanje u području klime javno dobro prekogranične prirode.

1.4.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.

Pokazatelj br. 1: razina smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u do 2030. (cilj neto smanjenja od 55 % u odnosu na 1990., kako je utvrđeno u europskom zakonu o klimi).

Pokazatelj br. 2: razina uklanjanja stakleničkih plinova u sektorima LULUCF-a do 2030. (cilj uklanjanja 3XXMtCO₂eq do 2030.).

Pokazatelj br. 3: cilj klimatske neutralnosti kombiniranog zemljišnog sektora (LULUCF-a i poljoprivredni sektori s emisijama koje nisu CO₂) do 2035.

Razine smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u prijavljuju se na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 i drugog sekundarnog zakonodavstva koji se odnose na praćenje i izvješćivanje na temelju Uredbe o LULUCF-u.

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Uredbom, a Komisija treba izraditi odgovarajuće provedbene mjere. Države članice stoga provode politike i mjere te pravne i administrativne odredbe potrebne na nacionalnoj razini kako bi bile u skladu s prijedlogom.

Komisija će povezano s tim revidirati i donijeti ograničen broj sekundarnih zakonodavnih akata, uključujući sveobuhvatno preispitivanje podataka o inventaru do 2025. Preispitivanjem sektora LULUCF i ESR omogućit će se Komisiji da utvrdi

prosjeck emisija stakleničkih plinova svake države članice tijekom 2021., 2022. i 2023., ažurira put emisijskih kvota za 2030. i revidira godišnje dodjele sredstava za razdoblje od 2026. do 2030.

Bit će potrebno i sekundarno zakonodavstvo kojim se utvrđuju detaljna pravila povezana s LULUCF-om u registru Unije te praćenje i izvješćivanje o emisijama i provjeravanje izvješća o usklađenosti. Za provedbu će biti potrebni razrađeni razvoji u području informatičke tehnologije u registru Unije radi rješavanja novih vrsta emisijskih jedinica povezanih s fleksibilnom mogućnošću iz LULUCF-ESR-a i novi operatori (države članice).

Nadalje, nakon promjene mehanizma izvješćivanja i usklađenosti 2026. za provedbu će biti potrebno unaprijeđeno i poboljšano praćenje preko Europske agencije za okoliš i povezanih podatkovnih usluga u okviru programa Copernicus.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Klimatske promjene su prekogranični problem i djelovanje EU-a može učinkovito dopuniti i ojačati regionalno, nacionalno i lokalno djelovanje. Povećanje cilja za smanjenje emisije stakleničkih plinova u EU-u do 2030. utjecat će na mnoge sektore u gospodarstvu EU-a, stoga je koordinirano djelovanje na razini EU-a nužno i ima mnogo veće šanse da dovede do potrebne transformacije kao snažan pokretač troškovno učinkovite promjene i uzlazne konvergencije.

Osim kapaciteta za skladištenje i sekvestraciju ugljika, zemljište nudi i mnoge druge važne proizvode i usluge: opskrbljuje biogospodarske sektore hranom, stočnom hranom i sirovinama, osigurava staništa bioraznolikosti i mnoge usluge ekosustava neophodne za život (npr. pročišćavanje vode i zraka) te nas štiti od određenih posljedica klimatskih promjena (npr. poplave i dezertifikacija). Zbog međuovisnosti tih funkcija i kapaciteta sektora LULUCF-a za sekvestraciju ugljika iz atmosfere potreban je integrirani pristup djelovanju u području klime u zemljišnom sektoru kako bi se optimiralo planiranje korištenja zemljišta i utvrdile prakse koje pogoduju svima.

Osim toga, potencijal za povećanje uklanjanja ugljika na temelju zemljišta i povezani troškovi neravnomjerno su raspodijeljeni među državama članicama. Ključni čimbenik je područje dostupno za djelovanje u području klime koje ovisi o topografskim ili gospodarskim čimbenicima. Nadalje, vrsta tla i korištenja zemljišta, u kombinaciji s drugim čimbenicima povezanim s klimom i zemljopisnom širinom, negativno utječu na potencijal povećanja uklanjanja.

Stoga Uredba o LULUCF-u predstavlja sinergiju s mnogim drugim inicijativama politika EU-a koje obuhvaćaju aktivnosti povezane sa zemljištem.

- 1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Uredba o LULUCF-u postojeći je instrument politike EU-a koji je donesen 2018. Međutim, Komisija je stekla dragocjeno iskustvo od 2013., kad je na snagu stupila

Odluka 529/2013/EU⁴⁶ kojom se od država članica zahtijevalo da za zemljišta na svojem državnom području primijene poseban sustav za obračunavanje emisijskih jedinica.

Ovaj prijedlog temelji se na iskustvu prikupljenom u okviru ovih dviju regulatornih inicijativa, kao i na Komunikaciji o povećanju klimatskih ambicija Europe za 2030., dugoročnoj strategiji za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo te drugim relevantnim inicijativama europskog zelenog plana. Inicijativa se temelji i na procesu koji se temelji na integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima i okviru navedenom u Uredbi o upravljanju.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Ovaj prijedlog dio je klimatskog i energetskog paketa za ostvarivanje cilja od 55 %. Opći je cilj paketa uskladiti zakonodavstvo Unije s većom klimatskom ambicijom EU-a. Sve inicijative u paketu usko su povezane, a svaka ovisi o oblikovanju drugih. Ovim zakonodavnim prijedlogom nadopunjuju se prijedlozi iz paketa i održava se dosljednost s njima.

Postoje i snažne veze s drugim inicijativama Komisije o zaštiti i poboljšanju uklanjanja ugljika na temelju prirodnih postupaka, poboljšanju otpornosti šuma EU-a na klimatske promjene, obnavljanju degradiranog zemljišta i ekosustava, ponovnoj uspostavi močvarnog područja tresetišta i promicanju biogospodarstva, uključujući upotrebu trajnih drvnih proizvoda, uz potpuno poštovanje ekoloških načela kojima se potiče bioraznolikost:

- a) strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.⁴⁷;
- b) strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav⁴⁸;
- c) strategija EU-a za šume⁴⁹;
- d) [ciljevi EU-a za obnovu prirode]⁵⁰;
- e) strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama⁵¹;
- f) strategija EU-a za smanjenje emisija metana⁵²;
- g) [strategija EU-a za tlo⁵³];
- h) održivo biogospodarstvo za Europu⁵⁴;
- i) akcijski plan za kružno gospodarstvo za čišću i konkurentniju Europu⁵⁵;
- j) akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja⁵⁶;

⁴⁶ <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/529/oj>

⁴⁷ COM(2020) 380 final.

⁴⁸ COM/2020/381 final.

⁴⁹ [...]

⁵⁰ [...]

⁵¹ COM/2021/82 final.

⁵² COM/2020/663 final.

⁵³ [...]

⁵⁴ COM/2018/673 final

⁵⁵ COM/2020/98 final.

⁵⁶ COM/2021/400 final.

k) dugoročna vizija EU-a za ruralna područja⁵⁷.

Sektor LULUCF-a povezan je sa svim ekosustavima i gospodarskim aktivnostima koje se oslanjaju na zemljište i usluge koje proizlaze iz njega. Stoga Uredba o LULUCF-u predstavlja sinergije s drugim politikama EU-a koje obuhvaćaju aktivnosti povezane sa zemljištem, uglavnom zajedničkom poljoprivrednom politikom⁵⁸ i energetsom politikom, osobito u odnosu na energiju iz obnovljivih izvora.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

–

⁵⁷ COM/2021/[345] final.

⁵⁸ COM/2018/392 final.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

Ograničeno trajanje

- na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

✓ Neograničeno trajanje

✓ provedba s početnim razdobljem od 2023. do 2024.

✓ nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁵⁹

✓ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

✓ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile

međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

EIB-u i Europskom investicijskom fondu

✓ tijelima iz članka 70. i 71. Financijske uredbe

tijelima javnog prava

tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva

tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva

osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.

Napomene

Kao što je već uključeno u članak 14. stavak 4. postojeće uredbe, pomoć u provjeri inventara i usklađenosti pruža EEA.

⁵⁹ Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Komisija će nastaviti pratiti i ocjenjivati napredak u primjeni Uredbe o LULUCF-u, zbog čega države članice moraju Komisiji podnositi godišnje izvješće o politikama i mjerama za emisije i uklanjanja. Podaci o praćenju, izvješćivanju i provjeravanju (MRV) dobiveni u okviru regulacije sektorâ preko EEA-e bit će ključni izvor informacija za Komisiju u procjeni napretka u predmetnim sektorima.

Konačno, Komisija redovito provodi studije o različitim bitnim aspektima klimatske politike EU-a.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Nije primjenjivo – prijedlogom se ne provodi financijski program nego oblikuje dugoročna politika. Način upravljanja, mehanizmi provedbe financiranja, modeli plaćanja i predložene strategije kontrole povezane sa stopama pogreške nisu primjenjivi. Za provedbu ovog prijedloga bit će potrebna preraspodjela ljudskih resursa u Komisiji. Odgovarajući postupci već su uspostavljeni.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Ovom inicijativom ne uvode se nove znatne kontrole/rizici koji ne bi bili obuhvaćeni postojećim okvirom unutarnje kontrole. Nisu predviđene posebne mjere osim primjene Financijske uredbe.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta	Doprinos			
	Broj	Dif./Nedif.[1]	zemalja EFTA-e[2]	zemalja kandidatkinja[3]	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
3	09 01 01 01	Nedif.	DA	NE	NE	NE
3	09 02 03	Dif.	DA	NE	NE	NE
3	09 10 02	Dif.	DA	DA	DA	NE
7	20 01 02 01	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 01	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 03	Nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije: nije primjenjivo.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira			3	„prirodni resursi i okoliš”				
067			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje								
09 02 03	Obveze	(1)	1,000	1,000	3,000		2,000	7,000
	Plaćanja	(2)		0,400	1,000	1,800	1,800	5,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe								
09 01 01 01		(3)			0,192	0,042	0,067	0,301
UKUPNA odobrena sredstva za GU CLIMA	Obveze	= 1 + 3	1,000	1,000	3,192	0,042	2,067	7,301
	Plaćanja	= 2 + 3	–	0,400	1,192	1,842	1,867	5,301
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	1,000	1,000	3,192	0,042	2,067	7,301
	Plaćanja	(5)		0,400	1,192	1,842	1,867	5,301
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)						
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 3. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	= 4 + 6	1,000	1,000	3,192	0,042	2,067	7,301
	Plaćanja	= 5 + 6	–	0,400	1,192	1,842	1,867	5,301

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
---	---	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u prilog zakonodavnom financijskom izvještaju (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Glavna uprava: CLIMA							
Ÿ	Ljudski resursi	0,608	0,608	0,760	0,760	0,912	3,648
Ÿ	Ostali administrativni rashodi	0,055	0,107	0,107	–	–	0,269
UKUPNO GU CLIMA	Odobrena sredstva	0,663	0,715	0,867	0,760	0,912	3,917
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,663	0,715	0,867	0,760	0,912	3,917

		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA od 1. do 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	1,663	1,715	4,059	0,802	2,979	11,218
	Plaćanja	0,663	1,115	2,059	2,602	2,779	9,218

3.2.2. *Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje*

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			Year 2023.	Year 2024.	Year 2025.	Year 2026.	Year 2027.									UKUPNO			
	REZULTATI																		
	Vrsta 60	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak	
POSEBNI CILJ br. 1 ⁶¹ ...																			
– Ažuriranje i			0,000	0,000	0,192	0,042	0,067											0,301	
– Priprema			0,300	0,300	0,300													0,900	
Međuzbroj za posebni cilj br. 1																		1,201	
POSEBNI CILJ br. 2...																			
– Pravedna			0,300	0,300	2,300		2,000											4,900	
Međuzbroj za posebni cilj br. 2																			
POSEBNI CILJ br. 3...																			
–			0,400	0,400	0,400													1,200	
Međuzbroj za posebni cilj br. 3																			
UKUPNO			1,000	1,000	3,192	0,042	2,067											7,301	

⁶⁰ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

⁶¹ Kako je opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi...”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira						
Ljudski resursi	0,608	0,608	0,760	0,760	0,912	3,648
Ostali administrativni rashodi	0,055	0,107	0,107	–	–	0,269
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,663	0,715	0,867	0,760	0,912	3,917
Izvan NASLOVA 7.[1] višegodišnjeg financijskog okvira						
Ljudski resursi	–	–	–	–	–	–
Ostali administrativni rashodi	–	–	0,192	0,042	0,067	0,301
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	–	–	0,192	0,042	0,067	0,301
UKUPNO	0,663	0,715	1,059	0,802	0,979	4,218

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Ÿ Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)					
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	4	4	5	5	6
20 01 02 03 (delegacije)					
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)					
01 01 01 11 (izravno istraživanje)					
Druge proračunske linije (navesti)					
Ÿ Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)[1]					
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice“)					
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)					
XX 01 xx yy zz [2]	– u sjedištima				
	– u delegacijama				
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)					
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)					
Druge proračunske linije (navesti)					
UKUPNO	4	4	5	5	6

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	<p>Dodatni ljudski resursi potrebni su za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izradu pravnih dokumenata i odobravanje izmjena sekundarnog zakonodavstva kojima se utvrđuju detaljna provedbena pravila o dražbi, registar Unije, praćenje i izvješćivanje, provjeru izvješća, – zadatke provedbe koji se odnose na proširenje zemljišnog sektora kako bi uključivali emisije koje nisu CO₂ iz poljoprivrede, – praćenje unaprijeđene i poboljšane provedbe obveza praćenja, izvješćivanja i provjeravanja (MRV), nadzor rada EEA-e, – analizu poslovanja za prilagodbe u području informatičke tehnologije i naknadni rad novih elemenata u registru Unije. Poslovna inteligencija i obveze izvješćivanja. Upravljanje odnosima s klijentima i koordinacija novih resursa Službe za podršku.
Vanjsko osoblje	

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- ✓ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Rashodi koji će nastati unutar omotnice programa LIFE

- zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinosi trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ✓ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju						
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva						

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - na vlastita sredstva
 - na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁶²					
			Year 2023.	Year 2024.	Year 2025.	Year 2026.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	
Članak								

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[...]

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

[...]

⁶² Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

Sadržaj

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	50
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	50
1.2.	Predmetna područja politike	50
1.3.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	50
1.4.	Ciljevi.....	50
1.4.1.	Opći ciljevi.....	50
1.4.2.	Posebni ciljevi	50
1.4.3.	Očekivani rezultati i učinak	51
1.4.4.	Pokazatelji uspješnosti	51
1.5.	Osnova prijedloga/inicijative	51
1.5.1.	Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative	51
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.	52
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	52
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima.....	53
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	54
1.6.	Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative	55
1.7.	Predviđeni načini upravljanja.....	55
2.	MJERE UPRAVLJANJA	56
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja.....	56
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole	56
2.2.1.	Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole	56
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika	56

2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)	56
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti.....	56
3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	57
3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	57
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva	58
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje	58
3.2.2.	Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje	60
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	62
3.2.4.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	64
3.2.5.	Doprinosi trećih strana	64
3.3.	Procijenjeni učinak na prihod	66

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ „AGENCIJE”

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. [...]

1.2. Predmetna područja politike

Djelovanje u području klime

Naslov 3. Prirodni resursi i okoliš Glava 9. – Okoliš i klimatska politika (MFF 2021/27)

1.3. Prijedlog se odnosi na

novo djelovanje

novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁶³

produženje postojećeg djelovanja

spajanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Izmijeniti Uredbu 2018/841 o LULUCF-u na način koji je razmjernan klimatskoj ambiciji za 2030. da se do 2030. postigne neto smanjenje emisija stakleničkih plinova od najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. te s postupnom i uravnoteženom putanjom prema klimatskoj neutralnosti do 2050., na troškovno učinkovit i usklađen način, uzimajući u obzir potrebu za pravednom tranzicijom i potrebu da svi sektori pridonose nastojanjima EU-a u području klime.

1.4.2. Posebni ciljevi

Posebni cilj br. 1

Klimatski neutralan zemljišni sektor do 2035.: U Komunikaciji Komisije iz 2018. naziva „Čist planet za sve” jasno je navedeno da je potrebno znatno povećanje uklanjanja ugljika ako želimo postići klimatsku neutralnost do 2050. Stoga, kako bi EU bio na putu postizanja klimatske neutralnosti do 2050., mora preokrenuti nedavni pad uklanjanja na temelju zemljišta i već u ovom desetljeću započeti s provedbom mjera za povećanje uklanjanja kako bi se uzelo u obzir da može dulje potrajati dok se ne vide učinci ublažavanja klimatskih promjena na temelju zemljišta.

⁶³ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Cilj za EEA-u: dodatne provjere kvalitete inventara emisija poljoprivrednog sektora i sektora LULUCF, uključujući provjere dosljednosti između podataka o inventaru stakleničkih plinova u EU-u i državama članicama te sustava certifikacije za ugljik.

Djelovanja:

uz veća očekivanja s obzirom na metode koje će primjenjivati države članice povećat će se količina informacija čiju kvalitetu treba provjeriti tijekom početnih provjera inventara sektora LULUCF, dok će vremenski okvir za provedbu tih provjera ostati isti.

Trebat će se osigurati dosljednost između podataka o inventaru stakleničkih plinova država članica i informacija o certifikaciji za ugljik na razini poljoprivrednog gospodarstva (u slučaju donošenja zakonodavstva).

Od 2024.: integracija postupka osiguravanja kvalitete / kontrole kvalitete za poljoprivredni sektor s emisijama koje nisu CO₂ kako bi se mogla provesti dosljedna provjera podataka o inventaru emisija u poljoprivrednom sektoru i sektoru LULUCF, kao priprema za provedbu kombiniranog zemljišnog sektora.

Posebni cilj br. 2

Pravedan, fleksibilan i integriran okvir klimatske politike za zemljišni sektor: Budući da su mogućnosti za povećanje uklanjanja ugljika neravnomjerno raspodijeljene po državama članicama, a multifunkcionalnost zemljišta dovodi do sinergija i trgovanja, revizijom Uredbe o LULUCF-u morat će se osigurati pravedan, fleksibilan i integriran okvir politike.

Cilj za EEA-u: podržati sveobuhvatno preispitivanje inventara emisija u poljoprivrednom sektoru i sektoru LULUCF-a.

Djelovanja: uspostava i rad tajništva za preispitivanje kako bi zajedno s ugovorenim voditeljima preispitivanja obavljali sveobuhvatna preispitivanja poljoprivrednog sektora i sektora LULUCF-a radi utvrđivanja ciljeva za usklađenost (2025.) i provođenja provjere usklađenosti s ciljevima (2027. i 2032.).

Posebni cilj br. 3

Pojednostavnjenje pravila za LULUCF: postojeća pravila za LULUCF često su složena i nepotrebna s obzirom na novi oblik cilja od -55 %, na temelju iskustva, osobito s obzirom na određivanje FRL-ova, brojni obračunski koncepti mogu se optimirati i pojednostavniti. Uz revidiranu uredbu o LULUCF-u kojom se primjenjuju metodologije viših razina za države članice, a posebno radi boljeg razlikovanja različitih vrsta kopnenih površina u zemljišta s velikim zalihama ugljika, područja pod zaštitom i područja pod rizikom od klimatskih promjena, potrebno je izraditi dodatne skupove geoprostornih podataka u svrhu potpore državama članicama. Time je moguće smanjiti troškove provedbe i poboljšati integracija sektora LULUCF-a u opće nacionalne klimatske strategije. Osim toga, sustavi praćenja i izvješćivanja trebaju bolje odražavati klimatske učinke sektora.

Cilj za EEA-u: olakšati poboljšano i godišnje zemljopisno praćenje spremnika ugljika i razvoj paneuropskog skupa podataka za praćenje i procjenu napretka, osigurati da povećana uklanjanja ugljika ne dovode do negativnog učinka na okoliš

Djelovanja:

podržati države članice u upotrebi takvih podataka (razvoj kapaciteta) te omogućiti pružanje cjelokupne paneuropske procjene tih kopnenih površina i upotrebu takvih slojevitih podataka

o korištenju zemljišta tijekom postupka osiguravanja kvalitete / kontrole kvalitete i postupka preispitivanja podataka koje su dostavile države članice.

Uspostaviti i provesti dvogodišnju procjenu kako bi se osiguralo da povećana potražnja za uklanjanjima ugljika u poljoprivrednom sektoru i sektoru LULUCF-a ne dovede do negativnih učinaka na okoliš, osobito bioraznolikost.

Pripremiti redovite procjene učinaka klimatskih promjena na stanje šumarstva i poljoprivrede radi zaštite kapaciteta sektora s obzirom na ponore CO₂.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Najvažniji učinak revizije bit će povećanje uklanjanja iz sektora LULUCF-a kako bi se povećao doprinos sektora ambicioznijem klimatskom cilju EU-a do 2030. najavljenom u planu za postizanje klimatskog cilja (-55 %). To je povezano s prvim ciljem ove procjene učinka, klimatski neutralnim zemljišnim sektorom do 2035. Taj učinak utječe na tijela država članica, koja će trebati osmisliti ambiciozne zemljišne politike za postizanje tih ciljeva, te na upravitelje zemljištem (poljoprivrednici, upravitelji šumama) koji će biti akteri na terenu; općenito, taj učinak utječe na sve europske i svjetske građane jer je djelovanje u području klime javno dobro prekogranične prirode.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.

Pokazatelj br. 1: razina smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u do 2030. (cilj neto smanjenja od 55 % u odnosu na 1990., kako je utvrđeno u europskom zakonu o klimi).

Pokazatelj br. 2: razina uklanjanja stakleničkih plinova u sektorima LULUCF-a do 2030. (cilj uklanjanja 3XXMtCO₂eq do 2030.).

Pokazatelj br. 3: cilj klimatske neutralnosti kombiniranog zemljišnog sektora (LULUCF i poljoprivredni sektori s emisijama koje nisu CO₂) do 2035.

Razine smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u prijavljuju se na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 i drugog sekundarnog zakonodavstva koji se odnose na praćenje i izvješćivanje na temelju Uredbe o LULUCF-u.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Uredbom, a Komisija treba izraditi odgovarajuće provedbene mjere.

Nadalje, nakon promjene mehanizma izvješćivanja i usklađenosti 2026. za provedbu će biti potrebno unaprijeđeno i poboljšano praćenje preko Europske agencije za okoliš i povezanih podatkovnih usluga u okviru programa Copernicus.

Revidiranom uredba o LULUCF-u utvrđuju se ambiciozni i uvjerljivi ciljevi za sektor LULUCF-a i poljoprivredni sektor kako bi se podržalo postizanje smanjenja emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na 1990., kako je navedeno u europskom zakonu o klimi. Prijedlogom revidirane Uredbe o LULUCF-u nastoji se povećati sekvestracija ugljika u poljoprivrednom sektoru i sektoru LULUCF-a, radi ugljične neutralnosti dvaju kombiniranih sektora do 2035. Istodobno, trebalo bi osigurati da to povećano uklanjanje CO₂ ne prouzroči negativne učinke na okoliš, osobito bioraznolikost, na javno zdravlje ili na društvene ili gospodarske ciljeve.

Revidiranom uredbom o LULUCF-u stoga će se od država članica zahtijevati da primjenjuju preciznije metodologije za procjenu emisija i uklanjanja iz svojih poljoprivrednih sektora i sektora LULUCF-a, uključujući i bolju upotrebu geoprostornih podataka za potporu tim izračunima na višoj razini. Konkretno, kako bi se moglo otkriti i pratiti spremnike ugljika u zemljištima s velikim zalihama ugljika, područjima pod zaštitom i područjima pod rizikom od klimatskih promjena, bit će potrebne metodologije na visokoj razini za koje su potrebni

pravodobni, standardizirani i na razini EU-a usklađeni skupovi podataka i usluge usklađeni koji se primjenjuju u skladu sa smjernicama IPCC-a.

Kao posljedica promjene od „pravila o neutralnoj ili pozitivnoj bilanci” prema smanjenju neto emisija iz sektora LULUCF-a koje započinje 2026. kao doprinos općem klimatskom cilju EU-a, bit će potrebno postaviti ciljeve za usklađenost kojima će se zahtijevati dodatna sveobuhvatna preispitivanja inventara stakleničkih plinova. Za to će biti potrebna pripremna faza tijekom 2024./2025.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Klimatske promjene su prekogranični problem i djelovanje EU-a može učinkovito dopuniti i ojačati regionalno, nacionalno i lokalno djelovanje. Povećanje cilja za smanjenje emisije stakleničkih plinova u EU-u do 2030. utjecat će na mnoge sektore u gospodarstvu EU-a, stoga je koordinirano djelovanje na razini EU-a nužno i ima mnogo veće šanse da dovede do potrebne transformacije kao snažan pokretač troškovno učinkovite promjene i uzlazne konvergencije.

Osim kapaciteta za skladištenje i sekvestraciju ugljika, zemljište nudi i mnoge druge važne proizvode i usluge: opskrbljuje biogospodarske sektore hranom, stočnom hranom i sirovinama, osigurava staništa bioraznolikosti i mnoge usluge ekosustava neophodne za život (npr. pročišćavanje vode i zraka) te nas štiti od određenih posljedica klimatskih promjena (npr. poplave i dezertifikacija). Zbog međuovisnosti tih funkcija i kapaciteta sektora LULUCF-a za sekvestraciju ugljika iz atmosfere potreban je integrirani pristup djelovanju u području klime u zemljišnom sektoru kako bi se optimiralo planiranje korištenja zemljišta i utvrdila prakse koje pogoduju svima.

Osim toga, potencijal za povećanje uklanjanja ugljika na temelju zemljišta i povezani troškovi neravnomjerno su raspodijeljeni među državama članicama. Ključni čimbenik je područje dostupno za djelovanje u području klime koje ovisi o topografskim ili gospodarskim čimbenicima. Nadalje, vrsta tla i korištenja zemljišta, u kombinaciji s drugim čimbenicima povezanim s klimom i zemljopisnom širinom, negativno utječu na potencijal povećanja uklanjanja.

Kao potporu revidirane Uredbe o LULUCF-u bit će potreban pouzdan i transparentan sustav praćenja, izvješćivanja i provjeravanja (MRV) koji će morati premašiti postojeći sustav MRV-a prema postojećoj Uredbi o LULUCF-u. Morat će imati i mogućnost uspostavljanja veze između odabira upravljanja zemljištem u poljoprivrednom sektoru i sektoru LULUCF-a te učinka na sekvestraciju ugljika i zaštitu bioraznolikosti.

Trenutačno su dostupni ograničeni resursi EEA-e za podržavanje MRV-a inventara emisija u sektoru LULUCF-a, prema zahtjevu utvrđenom u uredbama EU 2018/841 (Uredba o LULUCF-u) i EU 2018/1999 (Uredba o upravljanju).

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Uredba o LULUCF-u postojeći je instrument politike EU-a koji je donesen 2018. Međutim, Komisija je stekla dragocjeno iskustvo od 2013., kad je na snagu stupila Odluka 529/2013⁶⁴ kojom se od država članica zahtijevalo da za zemljišta na svojem državnom području primijene poseban sustav za obračunavanje emisijskih jedinica. Službe Komisije i EEA-e imaju izravno iskustvo u ocjenjivanju inventara država članica u sektoru LULUCF-a, s trenutačno ograničenom dostupnošću resursa (zbog ograničenog područja primjene postojećeg regulatornog okvira na LULUCF). To je iskustvo izravno ukazalo na nedostatke i djelovanja koja su potrebna za potpunu modernizaciju sastavljanja inventara, uz primjenu alata i usluga razvijenih u okviru programa EU-a kojima upravlja EEA (prije svega, Copernicus).

Ovaj prijedlog stoga se temelji na iskustvu prikupljenom u okviru ranijih regulatornih inicijativa, kao i na Komunikaciji o povećanju klimatskih ambicija Europe za 2030., dugoročnoj strategiji za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo te drugim relevantnim inicijativama europskog zelenog plana, kao što je Digitalna Europa. Inicijativa se temelji i na procesu koji se temelji na integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima i okviru navedenom u Uredbi o upravljanju, a koji će činiti središnji dio budućeg postupka utvrđivanja ciljeva. [...]

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Ovaj prijedlog dio je klimatskog i energetske paketa za ostvarivanje cilja od 55 %. Opći je cilj paketa uskladiti zakonodavstvo Unije s većom klimatskom ambicijom EU-a. Sve inicijative u paketu usko su povezane, a svaka ovisi o oblikovanju drugih. Ovim zakonodavnim prijedlogom nadopunjuju se prijedlozi iz paketa i održava se dosljednost s njima.

Postoje i snažne veze s drugim inicijativama Komisije o zaštiti i poboljšanju uklanjanja ugljika na temelju prirodnih postupaka, poboljšanju otpornosti šuma EU-a na klimatske promjene, obnavljanju degradiranog zemljišta i ekosustava, ponovnoj uspostavi močvarnog područja tresetišta i promicanju biogospodarstva, uključujući upotrebu trajnih drvnih proizvoda, uz potpuno poštovanje ekoloških načela kojima se potiče bioraznolikost:

- a) strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.⁶⁵;
- b) strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav⁶⁶;
- c) strategija EU-a za šume⁶⁷;
- (d) plan EU-a za obnovu prirode;
- e) strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama⁶⁸;
- f) strategija EU-a za smanjenje emisija metana⁶⁹;
- g) [strategija EU-a za tlo⁷⁰];

⁶⁴ <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/529/oj>

⁶⁵ COM(2020) 380 final.

⁶⁶ COM/2020/381 final.

⁶⁷ [...]

⁶⁸ COM/2021/82 final.

⁶⁹ COM/2020/663 final.

- h) održivo biogospodarstvo za Europu⁷¹;
 - i) akcijski plan za kružno gospodarstvo za čišću i konkurentniju Europu⁷²;
 - j) akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja⁷³;
 - k) dugoročna vizija EU-a za ruralna područja⁷⁴.
- Sektor LULUCF-a povezan je sa svim ekosustavima i gospodarskim aktivnostima koje se oslanjaju na zemljište i usluge koje proizlaze iz njega. Stoga Uredba o LULUCF-u predstavlja sinergije s drugim politikama EU-a koje obuhvaćaju aktivnosti povezane sa zemljištem, uglavnom zajedničkom poljoprivrednom politikom⁷⁵ i energetska politikom, osobito u odnosu na energiju iz obnovljivih izvora.

1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

–

⁷⁰ [...]
⁷¹ COM/2018/673 final
⁷² COM/2020/98 final.
⁷³ COM/2021/400 final
⁷⁴ [...]
⁷⁵ [...]

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

Ograničeno trajanje

- prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- financijski učinak od GGGG do GGGG

Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁷⁶

✓ Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- preko izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

- EIB-u i Europskom investicijskom fondu

✓ tijelima iz članaka 70. i 71.

- tijelima javnog prava

- tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva

- tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva

- osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Napomene

Komisiju će podržati Europska agencija za okoliš (EEA) kako je prethodno opisano u skladu sa svojim godišnjim programom rada. EEA će taj posao obavljati u sklopu svojeg aktualnog mandata i u skladu s „Jedinstvenim programskim dokumentom”, u kojem je utvrđen višegodišnji i godišnji program rada EEA-e (članak 32. Uredbe 2019/715 – Okvirna financijska uredba).

⁷⁶ Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Komisija će nastaviti pratiti i ocjenjivati napredak u primjeni Uredbe o LULUCF-u, zbog čega države članice moraju Komisiji podnositi godišnje izvješće o politikama i mjerama za emisije i uklanjanja. Podaci o praćenju, izvješćivanju i provjeravanju (MRV) dobiveni u okviru regulacije sektorâ preko EEA-e bit će ključni izvor informacija za Komisiju u procjeni napretka u predmetnim sektorima.

Konačno, Komisija redovito provodi studije o različitim bitnim aspektima klimatske politike EU-a.

[...]

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Nije primjenjivo – prijedlogom se ne provodi financijski program nego oblikuje dugoročna politika. Način upravljanja, mehanizmi provedbe financiranja, modeli plaćanja i predložene strategije kontrole povezane sa stopama pogreške nisu primjenjivi. Za provedbu ovog prijedloga bit će potrebna preraspodjela ljudskih resursa u Komisiji. Odgovarajući postupci već su uspostavljeni.

[...]

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

[...]

[...]

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Ovom inicijativom ne uvode se nove znatne kontrole/rizici koji ne bi bili obuhvaćeni postojećim okvirom unutarnje kontrole. Nisu predviđene posebne mjere osim primjene Financijske uredbe.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Za potrebe suzbijanja prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih radnji odredbe Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) primjenjuju se na EEA-u bez ograničenja. EEA ima posebnu strategiju suzbijanja prijevara i pripadajući akcijski plan. Nadalje, u Uredbi o osnivanju EEA-e utvrđene su odredbe o izvršenju i kontroli proračuna EEA-e i o primjenjivim financijskim propisima, uključujući propise o sprečavanju prijevara i nepravilnosti.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta	Doprinos			
	Broj	Dif./Nedif.[1]	zemalja EFTA-e[2]	zemalja kandidatkinja[3]	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
3	09 02 03	Dif.	DA	NE	NE	NE
3	09 10 02	Dif.	DA	DA	DA	NE
7	20 01 02 01	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 01	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 03	Nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije: nije primjenjivo

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira			3	Prirodni resursi i okoliš				
[Tijelo]: EEA			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Glava 1.	Obveze	(1)		1,967	2,006	2,046	2,087	8,106
	Plaćanja	(2)		1,967	2,006	2,046	2,087	8,106
Glava 2.	Obveze	(1a)		0,177	0,181	0,184	0,198	0,740
	Plaćanja	(2a)		0,177	0,181	0,184	0,198	0,740
Glava 3.	Obveze	(3a)		0,153	1,156	0,159	1,162	2,631
	Plaćanja	(3b)		0,153	1,156	0,159	1,162	2,631
UKUPNA odobrena sredstva za EEA-u	Obveze	= 1 + 1a + 3a		2,297	3,343	2,390	3,447	11,476
	Plaćanja	= 2 + 2a + 3b		2,297	3,343	2,390	3,447	11,476

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
--	---	---------------------------

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Glavna uprava: CLIMA	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Ljudski resursi	0,608	0,608	0,760	0,760	0,912	3,648
Ostali administrativni rashodi	0,055	0,107	0,107	–	–	0,269
UKUPNO GU CLIMA	0,663	0,715	0,867	0,760	0,912	3,917

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,663	0,715	0,867	0,760	0,912	3,917
---	-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA od 1. do 7. višegodišnjeg financijskog okvira*	Obveze	0,663	3,012	4,209	3,150	4,359	15,393
	Plaćanja	0,663	3,012	4,209	3,150	4,359	15,393

* Učinak dodatnih financijskih sredstava za Europsku agenciju za okoliš na proračun nadoknadit će se kompenzacijskim smanjenjem iz proračuna programa LIFE.

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva [tijela]

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			Year 2024.		Year 2025.		Year 2026.		Year 2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)						UKUPNO			
	REZULTATI																			
	Vrsta ⁷⁷	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 2 ⁷⁸ ...																				
– sveobuhvatno						1 mil.					1 mil.									2 mil.
– Rezultat																				
– Rezultat																				
Meduzbroj za posebni cilj br. 1																				
POSEBNI CILJ br. 2...																				
– Rezultat																				
Meduzbroj za posebni cilj br. 2																				
UKUPNI TROŠAK																				

⁷⁷ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

⁷⁸ Kako je opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi...”.

3.2.3. Procijenjeni učinak na ljudske resurse [tijela]

3.2.3.1. Sažetak

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Privremeno osoblje (razredi AD)		1,636	1,669	1,702	1,736	6,742
Privremeno osoblje (razredi AST)		–	–	–	–	–
Ugovorno osoblje		0,331	0,338	0,344	0,351	1,364
Upućeni nacionalni stručnjaci		–	–	–	–	–
UKUPNO		1,967	2,006	2,046	2,087	8,106

Potrebe s obzirom na osoblje (EPRV):

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Privremeno osoblje (razredi AD)	4	8	8	8	8	36
Privremeno osoblje (razredi AST)						0
Ugovorno osoblje	1	3	3	3	3	13
Upućeni nacionalni stručnjaci						0
UKUPNO	5	11	11	11	11	49

Navesti predviđeni datum zapošljavanja i prema tome prilagoditi iznos (ako se zapošljava u srpnju, uzima se u obzir samo 50 % prosječnog troška) te navesti daljnja objašnjenja.

3.2.3.2. Procijenjene potrebe s obzirom na ljudske resurse za matičnu glavnu upravu

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u cijelom iznosu (ili najviše do jednog decimalnog mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)					
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	4	4	5	5	6
20 01 02 03 (delegacije)					
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)					
01 01 01 11 (izravno istraživanje)					
Druge proračunske linije (navesti)					
Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)[1]					
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice“)					
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)					
XX 01 xx yy zz [2]	– u sjedištima				
	– u delegacijama				
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)					
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)					
Druge proračunske linije (navesti)					
UKUPNO	4	4	5	5	6

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	<p>Dodatni ljudski resursi potrebni su za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izradu pravnih dokumenata i odobravanje izmjena sekundarnog zakonodavstva kojima se utvrđuju detaljna provedbena pravila o dražbi, registar Unije, praćenje i izvješćivanje, provjeru izvješća, – zadatke provedbe koji se odnose na proširenje zemljišnog sektora kako bi uključivali emisije koje nisu CO₂ iz poljoprivrede, – praćenje unaprijeđene i poboljšane provedbe obveza praćenja, izvješćivanja i provjeravanja (MRV), – prilagodbe u području informatičke tehnologije u registru Unije (zajedno s ETS-om).
Vanjsko osoblje	

Opis izračuna troškova za ekvivalent punog radnog vremena trebao bi biti uključen u Prilog V. odjeljak 3.

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

- Prijedlog/inicijativa u skladu je s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom.
- Prijedlog/inicijativa iziskuje reprogramiranje relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti predmetne proračunske linije i odgovarajuće iznose.

Učinak dodatnih financijskih sredstava za Europsku agenciju za okoliš na proračun nadoknadit će se kompenzacijskim smanjenjem iz proračuna programa LIFE. Povećanje doprinosa EU-a za EEA-u i smanjenje proračuna programa LIFE odrazit će se na financijsko programiranje za buduće godine.

- Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta fleksibilnosti ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira⁷⁹.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

[...]

3.2.5. Doprinosi trećih strana

- Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju						
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva						

⁷⁹ Vidjeti članke 12. i 13. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 2093/2020 od 17. prosinca 2020. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje od 2021. do 2027.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - na vlastita sredstva
 - na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁸⁰				
		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Članak						

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

Navesti metodu izračuna učinka na prihode.

⁸⁰ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.